

ingediend op **1771** (2022-2023) – Nr. 4  
16 oktober 2023 (2023-2024)

## Verslag

namens de Commissie voor Binnenlands Bestuur,  
Gelijke Kansen en Inburgering  
uitgebracht door Nadia Sminate en Staf Aerts

over het ontwerp van decreet

tot wijziging van het Lokaal en Provinciaal  
Kiesdecreet van 8 juli 2011,  
het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012  
en het decreet van 22 december 2017  
over het lokaal bestuur

Documenten in het dossier:

- 1771** (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2 en 3: Amendementen

---

*Samenstelling van de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering:*

*Voorzitter:* Kris Van Dijck.

*Vaste leden:*

Maike De Vreese, Nadia Sminate, Annabel Tavernier, Kris Van Dijck, Paul Van Miert;  
Yves Buysse, Chris Janssens, Sam Van Rooy;  
Katrien Partyka, Brecht Warnez;  
Tom Ongena, Bart Tommelein;  
Staf Aerts, An Moerenhout;  
Maxim Veys.

*Plaatsvervangers:*

Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Bert Maertens, Freya Perdaens, Elke Sleurs;  
Adeline Blancquaert, Guy D'haeseleer, Kristof Slagmulder;  
Koen Van den Heuvel, Hilâl Yalçın;  
Stephanie D'Hose, Emmily Talpe;  
Celia Groothedde, Jeremie Vaneeckhout;  
Kurt De Loor.

*Toegevoegde leden:*

Lise Vandecasteele.

## INHOUD

|      |                                                                                                                                                                            |    |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| I.   | Toelichting door Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen..... | 4  |
| II.  | Algemene bespreking .....                                                                                                                                                  | 6  |
| 1.   | Vragen en opmerkingen van de commissieleden.....                                                                                                                           | 6  |
| 1.1. | Tussenkoms van Nadia Sminate .....                                                                                                                                         | 6  |
| 1.2. | Tussenkoms van Yves Buysse .....                                                                                                                                           | 6  |
| 1.3. | Tussenkoms van Brecht Warnez .....                                                                                                                                         | 7  |
| 1.4. | Tussenkoms van Staf Aerts.....                                                                                                                                             | 7  |
| 1.5. | Tussenkoms van Kurt De Loor.....                                                                                                                                           | 8  |
| 1.6. | Tussenkoms van Kris Van Dijck .....                                                                                                                                        | 9  |
| 2.   | Antwoorden van de minister .....                                                                                                                                           | 9  |
| III. | Replieken van de commissieleden .....                                                                                                                                      | 12 |
| 1.   | Tussenkoms van Brecht Warnez .....                                                                                                                                         | 12 |
| 2.   | Tussenkoms van Yves Buysse .....                                                                                                                                           | 12 |
| 3.   | Tussenkoms van Kurt De Loor.....                                                                                                                                           | 13 |
| 4.   | Tussenkoms van Staf Aerts .....                                                                                                                                            | 13 |
| IV.  | Bijkomende antwoorden van de minister .....                                                                                                                                | 13 |
| V.   | Artikelsgewijze bespreking en stemming .....                                                                                                                               | 14 |
| VI.  | Eindstemming .....                                                                                                                                                         | 23 |
|      | Bijlage: zie de <a href="#">dossierpagina</a> op <a href="http://www.vlaamsparlement.be">www.vlaamsparlement.be</a>                                                        |    |
|      | Tekst aangenomen door de commissie.....                                                                                                                                    | 24 |

De Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering besprak op 3 en 10 oktober 2023 het ontwerp van decreet tot wijziging van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 en het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

De getoonde presentatie is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op [www.vlaamsparlement.be](http://www.vlaamsparlement.be).

## **I. Toelichting door Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen**

Minister *Bart Somers* stelt het voorliggend ontwerp van decreet voor, dat verschillende decreten wijzigt: het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 en het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

Met het ontwerp van decreet wordt de juridische basis gelegd om de lokale en provinciale verkiezingen op 13 oktober 2024 zo vlot mogelijk te laten verlopen. De kiesregelgeving wordt verbeterd, vereenvoudigd en vernieuwd. Er wordt gekozen voor verdere digitalisering van delen van het verkiezingsproces. Ook de regelgeving over de installatie van de nieuwe bestuursorganen wordt verbeterd.

Een eerste reeks aanpassingen aan het kiesproces heeft betrekking op het moderniseren van de campagnevoering. Een aantal verboden campagnemiddelen wordt geschrapt, zoals de niet-commerciële borden groter dan 4 vierkante meter of het gebruik van commerciële reclamespots op radio en televisie. Er is ook de realiteit van het gebruik van sociale media. Het verbod op het uitdelen van geschenken en gadgets en op commerciële telefooncampagnes blijft behouden. De maximumbedragen voor de verkiezingscampagne zullen voor de start van de sperperiode op 1 juli 2024 bekend zijn en zullen worden vastgesteld op basis van de voorlopige verkiezingslijst van 1 mei 2024.

De voordrachtakten van de kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen worden verplicht digitaal ingediend gedurende een periode van elf dagen. Het minimaliseert het risico op fouten en vereenvoudigt de controle van het hoofdbureau. Er zullen voldoende flankerende maatregelen zijn voor burgers die niet over voldoende vaardigheden of toegang tot het internet beschikken. Zowel het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) als de lokale besturen zullen iemand ter beschikking houden ter ondersteuning als daarnaar wordt gevraagd. Kandidaten zullen ook een strikt afgebakende afwijking kunnen aanvragen voor het gebruik van hun achternaam als die bestaat uit meerdere achternamen.

Een tweede reeks aanpassingen heeft betrekking op de verkiezingsdag zelf. Momenteel kan binnen een gemeente ofwel digitaal ofwel op papier worden gestemd. In geval van samenvoeging bij de verkiezing van de eerste gemeenteraad van de fusiegemeente, is het mogelijk dat in de ene gemeente op papier en in de andere digitaal wordt gestemd.

Bepaalde kiezers krijgen het recht om bij de gemeente een verzoek in te dienen om te worden vrijgesteld van de verplichting om als bijzitter te zetelen als ze minstens twee keer hebben gezeteld. Het verzoek moet gebaseerd zijn op de registratie in het bevolkingsregister en uiterlijk op de vijftigste dag voor de verkiezing ingediend zijn bij de gemeente. Gemeenten moeten die registratie verplicht doen vanaf de aankomende verkiezing van 2024. Men kan nog altijd worden aangeduid als voorzitter of secretaris van een stem- of telbureau. Kiezers die personeelslid zijn van de federale overheid, gemeenschappen of gewesten, provincies, gemeenten of OCMW's, kunnen niet gebruikmaken van het recht om te weigeren. De federale overheid

hanteert die werkwijze ook bij de organisatie van federale verkiezingen. Omdat de registraties vanaf de eerstvolgende verkiezing, namelijk de federale verkiezingen op 9 juni 2024, zullen gebeuren, zullen kiezers van dat recht ten vroegste kunnen gebruikmaken na de lokale verkiezingen van 13 oktober 2024, als ze gezeteld hebben bij zowel de verkiezing van 9 juni 2024 als die van 13 oktober 2024.

Vanaf de volgende gemeenteraadsverkiezingen zullen de kiezerslijsten van alle gemeenten worden opgesteld door middel van een extractie uit het Rijksregister door de FOD Binnenlandse Zaken. Dat gebeurt op hetzelfde moment en met dezelfde parameters. Na de extractie krijgt elke gemeente toegang tot die extractie, alleen voor de eigen kiezerslijst. Tot nu toe was het zo dat gemeenten verschillende kanalen op verschillende tijdstippen gebruikten om hun kiezerslijsten aan te maken.

Het college van deskundigen van het Vlaams Parlement is belast met het toezicht op de goede werking en de integriteit van de digitale processen bij de verkiezingen. Het is een verplicht samen te stellen orgaan naar analogie met het equivalente college van deskundigen van het federale parlement. Het zal bestaan uit minstens vier effectieve leden in plaats van twee effectieve en twee plaatsvervangende. Het college mag in zijn verslag ook aanbevelingen opnemen in verband met juridische aangelegenheden. Daarom moet een van de leden houder zijn van een diploma van master of licentiaat in de rechten. De leden krijgen op de verkiezingsdag ook toegang tot de stemlokalen.

Beide kiesdecreten worden gescreend op de conformiteit met de algemene verordening gegevensbescherming en waar nodig aangepast.

Een derde reeks aanpassingen gaat over wat er wijzigt na de verkiezingen. De indiening van de aangiften van verkiezingsuitgaven voor lijsten en kandidaten verloopt digitaal. Kandidaten dienen rechtstreeks in bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen in plaats van bij de rechtbank van eerste aanleg. Er zullen voldoende flankerende maatregelen worden genomen voor burgers die niet over de nodige vaardigheden of toegang tot het internet beschikken. Ook voor de gemeenteraadsverkiezingen moeten nationale partijen een aangifte van hun verkiezingsuitgaven indienen. Die procedure blijft ongewijzigd omdat ze ook afhangt van de federale wetgeving.

Stemresultaten zullen bij de eerstvolgende lokale verkiezingen per geografisch deelgebied binnen een gemeente worden bekendgemaakt. Voor gemeenten die op papier stemmen, zullen de resultaten per telbureau worden bekendgemaakt. Voor gemeenten die digitaal stemmen, gebeurt de bekendmaking per digitaal stembureau als minstens vijfhonderd kiezers bij dat stembureau hun stem hebben uitgebracht.

Voor de installatie van de nieuwe bestuursorganen in 2024 is er een verplicht gebruik van een modelakte van voordracht of opvolging voor de voordracht van mandaten. Het gaat over akten van de voordracht voor de voorzitter van de gemeenteraad, voor de schepenen en voor de voorzitter en de leden van het bijzonder comité, over de akten van opvolging en van de voordracht voor de burgemeester. Op die manier worden bindende voorakkoorden vermeden en wordt een maximale coalitievorming gefaciliteerd, gebaseerd op de resultaten van de verkiezingen. Alleen handtekeningen op modelakten worden in aanmerking genomen om te bepalen of het verbod op ondertekening van meer dan één akte is geschonden. Die modellen moeten ook worden gebruikt tijdens de bestuursperiode.

Het ontwerp van decreet zorgt ook voor een aangepaste regeling van de installatie van de bestuursorganen van een nieuw opgericht district. Het gaat bijvoorbeeld over waar de installatievergadering plaatsvindt, wie de verkozenen oproept en wie

de raad voorzit. Op het moment van installatie is er immers nog geen districtshuis, districtssecretaris of districtsvoorzitter. Die taken worden toegewezen aan respectievelijk de algemeen directeur en de voorzitter van de gemeenteraad.

Minister Bart Somers heeft vernomen dat de meerderheid nog enkele amendementen heeft ingediend. Eén amendement regelt dat de districtsraad nooit voor de gemeenteraad kan worden geïnstalleerd, ongeacht of het om een bestaand of nieuw opgericht district gaat.

## **II. Algemene bespreking**

### **1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden**

#### **1.1. Tussenkoms van Nadia Sminate**

*Nadia Sminate* vraagt of de amendementen al zijn ingediend. De spreker is zeer positief over de wijzigingen van de kiesregelgeving. In het verleden is al gewerkt rond het meer laten doorwegen van de stem van de kiezer. De huidige wijzigingen zijn eerder technisch en organisatorisch van aard. Ook wat de timing betreft, ziet het er goed uit.

De spreker vindt digitalisering een heel goede zaak, net zoals het meer vrij kunnen besteden van de campagnemiddelen en de mogelijke vrijstelling van het bijzitterschap. De bijzitters zullen ook een degelijke vergoeding krijgen. Het gebruik van modelakten is een belangrijke wijziging en ook het feit dat de grootste partij initiatiefrecht heeft gedurende twee weken, zorgt ervoor dat de stem van de kiezer meer wordt gevaloriseerd. De spreker heeft zelf een negatieve ervaring met een voorakkoord, en dankt de minister dus voor die wijziging.

#### **1.2. Tussenkoms van Yves Buysse**

*Yves Buysse* hoorde op een studiedag van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) dat het nog niet zeker was of de maximumbedragen voor de verkiezingsuitgaven zouden worden geïndexeerd.

De spreker vindt de versoepeling van verboden campagnemiddelen een goede zaak. Hij vreest wel dat de campagnes voor de parlementsverkiezingen en de lokale verkiezingen elkaar zullen overlappen. Mag iemand van een lokale lijst die niet meedoet aan de parlementsverkiezingen, in die periode al campagne voeren? Wordt dat beschouwd als een uitgave voor de parlementaire verkiezingen? Hetzelfde geldt voor terugkerende evenementen. De federale overheid is een vademecum aan het uitwerken. De spreker vraagt ook duidelijke richtlijnen vanuit Vlaanderen.

De verplichte digitale indiening van de voordrachtakten houdt een risico in, omdat er geen back-up is voorzien. In de federale wetgeving is wel voorzien dat er bij problemen een papieren voordracht mogelijk is. De spreker vraagt of de voordrachthandtekeningen ook volledig digitaal verlopen. Hij pleit ervoor om een mogelijkheid op papier te voorzien.

Uit het ontwerp van decreet kan niet worden afgeleid of een uittredend gemeenteraadslid meer dan één voordrachthandtekening mag geven. De vorige minister van Binnenlands Bestuur, Liesbeth Homans, bevestigde dat dat mogelijk was.

De spreker vraagt wat de dragers zijn waarop de kiezerslijsten ter beschikking zullen worden gesteld. Is er uniformiteit voorzien?

Volgens de spreker is het tijdstip waarop de kiezerslijsten zichtbaar zijn voor de politieke partijen, niet vastgelegd in het ontwerp van decreet. Het is belangrijk om na te gaan of de kandidaten effectief kiezer zijn.

Hoe gedetailleerd zal de telling per geografisch gebied zijn? Zullen ook de voorkeurstemmen van iedere kandidaat worden bekendgemaakt? Het risico bestaat dat het geheim van de stemming in het gedrang komt.

De bijzittersvrijstelling zal dus pas in 2030 kunnen.

Het stelselmatig verzamelen van volmachten wordt gesanctioneerd. De spreker vindt dat dat moet worden geconcretiseerd.

Hij vraagt of de breuken bij het elektronisch stemmen – twee kolommen vanaf 20 kandidaten – behouden blijven.

### 1.3. Tussenkost van Brecht Warnez

Voor *Brecht Warnez* is het ontwerp van het decreet het sluitstuk van de aanpassing aan de kiesregels van de laatste jaren. Het blijvend verbod op gadgets en de bijzittersvrijstelling noemt hij een goede zaak.

De sperperiode voor de nationale verkiezingen en de precampagneperiode voor de lokale verkiezingen overlappen elkaar. Hoe moet daarmee worden omgegaan? Is er daarover overleg met de federale overheid? Er kan oneerlijke concurrentie zijn voor een kandidaat-burgemeester die niet op een nationale lijst staat. Een oplossing is niet zo evident, maar men moet de campagnes zo eerlijk mogelijk houden.

Het tekenen van de modelakten is een goede zaak waardoor de voorakkoorden aan banden worden gelegd, maar ze kunnen ook oneigenlijk worden gebruikt. Twee partijen tekenen de akten op de eerste dag, zwijgen erover en halen ze na twee weken boven. Of twee partijen tekenen de akten maar het komt wel uit en ze kunnen geen lid meer worden van het schepencollege. Het zou goed zijn om daarover zo veel mogelijk duidelijkheid te hebben.

### 1.4. Tussenkost van Staf Aerts

*Staf Aerts* stelt vast dat het ontwerp van decreet heel wat technische aanpassingen bevat. Groen blijft nog altijd tegenstander van het afschaffen van de opkomstplicht. Dat het afsluiten van voorakkoorden wordt bemoeilijkt, vindt de spreker wel een goede zaak.

De spreker vindt de versoepeling van de regels voor campagnematerialen geen goed idee. Is de piste overwogen om regels te maken waarin de sociale media vervat zijn in plaats van voor vrijheid, blijheid te kiezen, zoals het gebruik van mega-affiches?

Het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap heeft de definitie van mensen met een beperking uitgebreid, maar die is niet opgenomen in het ontwerp van decreet. Sommige mensen hebben die erkenning ook nog niet. Bij discussie is het aan de voorzitter van het kiesbureau om een beslissing over ondersteuning te nemen, wat voor pijnlijke situaties kan zorgen. Worden er eenduidige richtlijnen opgenomen?

Is het twee keer bijzitter geweest zijn overdraagbaar als men naar een andere gemeente verhuist?

Staf Aerts vraagt naar de ratio achter het zowel digitaal als op papier stemmen in fusiegemeenten. Het zou een stimulans kunnen zijn om meer digitaal stemmen te introduceren.

De spreker is benieuwd naar hoe het in Antwerpen zal verlopen als Borsbeek een nieuw district wordt. Er is verwezen naar een amendement van de meerderheid, maar het is nog niet zeker of dat al is ingediend. Het is belangrijk dat alle districten pas na de gemeenteraad worden geïnstalleerd, en niet alleen dat ene.

#### 1.5. Tussenkoms van Kurt De Loor

Ook *Kurt De Loor* vindt dat het eerder om een technisch ontwerp van decreet gaat dat een aantal organisatorische aanpassingen regelt. Hij vindt het goed dat men een jaar voor de verkiezingen weet waaraan men zich te houden heeft.

De spreker vindt het vreemd dat een volksvertegenwoordiger van de meerderheid moet vragen of de door de minister aangehaalde amendementen al zijn ingediend, waarop de minister zei dat ze nog zullen worden ingediend.

Door de modernisering van het campagnevoeren zullen de kosten voor de internet-toepassingen wel worden meegerekend bij de verkiezingsuitgaven, waardoor een meer gelijk speelveld tussen de politieke partijen wordt gecreëerd. Het zal er ook toe leiden dat er een beperkt bedrag aan sociale media wordt gespendeerd.

Artikel 194 wordt gewijzigd waardoor er tijdens de sperperiode wel kan worden gebruikgemaakt van commerciële reclameborden en niet-commerciële affiches die groter zijn dan 4 vierkante meter en van radio- en tv-spots. Net zoals Staf Aerts betwijfelt de spreker of dat een goede zaak is.

Vooruit is in principe voorstander van het digitaliseren van een aantal fases in het verkiezingsproces, maar heeft toch een aantal bedenkingen. Zal de digitalisering op tijd operationeel zijn? Zal ze stabiel zijn? Wat is de stand van zaken van het project dat is opgestart om de digitale indiening mogelijk te maken? Er moet voldoende aandacht zijn voor minder digitaalvaardige kandidaten en indieners.

Vooruit vindt het goed dat de maximumbedragen voor de verkiezingsuitgaven en de centrale kiezerslijsten vroeger worden bekendgemaakt.

De Vooruitfractie heeft een aantal bedenkingen bij de telling per geografisch deelgebied. In gemeenten waar digitaal wordt gestemd, geldt daarvoor een minimum van vijfhonderd kiezers. Gaat het over het aantal mensen dat in dat deelgebied woont of het aantal mensen dat effectief heeft gestemd? Het is een belangrijke wijziging. Men zal veel preciezer weten hoe er wordt gestemd. Onderzoekers zullen veel correcter politieke voorkeuren kunnen koppelen aan sociaaleconomische en demografische data. Het gevaar bestaat wel dat politieke partijen wijken waar ze niet goed scoren, links laten liggen. Er moet ook voldoende aandacht zijn voor de privacy.

Bij fusies van gemeenten is het mogelijk om digitaal of op papier te stemmen. De VVSG heeft in haar advies opgemerkt dat de kiesresultaten kunnen verschillen naargelang mensen digitaal of op papier stemmen. Digitaal stemmen leidt tot een mindere opkomst en minder lijststemmen. De Vlaamse Regering erkent dat, maar biedt niet echt een antwoord. Zal er achteraf onderzoek naar gebeuren? Zullen er maatregelen worden genomen om de drempel naar digitaal stemmen te verkleinen?

De bijzittersvrijstelling is goed, en het is ook goed dat die wordt gealigneerd met de federale overheid.



De afschaffing van de opkomstplicht noemt de spreker een historische blunder. Uit een recente bevraging van de Universiteit Antwerpen blijkt dat bijna 80 procent van de lokale mandatarissen het ook een slecht idee vindt. Minister Bart Somers verdedigde die maatregel ook door te zeggen dat er andere maatregelen zouden worden genomen om kiezers naar de stembus te halen. Die maatregelen zitten alvast niet in het ontwerp van decreet.

#### 1.6. Tussenkoms van Kris Van Dijck

*Kris Van Dijck* zegt dat de verhouding tussen beide geslachten op de kieslijsten half-half moet zijn. Intussen zijn er ook X-en. Op welke manier moet men daar bij de samenstelling van de kieslijst mee omgaan?

### 2. Antwoorden van de minister

Het spanningsveld van de samenloop van de sperperiode voor de federale verkiezingen en de precampagne voor de lokale verkiezingen is minister *Bart Somers* bekend. De voorzitter van de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen van de Kamer van volksvertegenwoordigers antwoordde in het voorjaar al op een vraag van minister Bart Somers dat in volle sperperiode van de federale verkiezingen het gevaar bestaat dat een lokaal initiatief al snel onderdeel wordt van een federale campagne, of dat in elk geval die indruk wordt gewekt. Het komt de controlecommissie toe om over die materie te oordelen bij een eventuele klacht. Wat de lokale verkiezingen betreft, doet er zich geen probleem voor. De sperperiode begint pas op 1 juli 2024; vóór die datum zijn er dus geen beperkingen op de campagne en moeten de uitgaven ook niet worden aangegeven. Het probleem doet zich dus voor de federale verkiezingen voor, maar dat is het terrein van de controlecommissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Het ontwerp van decreet wijzigt niets aan de regeling voor periodieke evenementen in het kader van de verkiezingsuitgaven: de kostprijs voor periodieke manifestaties wordt niet beschouwd als een verkiezingsuitgave als aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Die voorwaarden zijn: manifestaties die niet uitsluitend voor verkiezingsdoeleinden en regelmatig terugkerend en op dezelfde wijze worden georganiseerd. Er zijn twee referentieperiodes. De manifestatie moet jaarlijks eenmaal hebben plaatsgevonden in een periode van twee jaar voorafgaand aan de sperperiode of minstens tweemaal plaatsgevonden in een referentieperiode van vier jaar voorafgaand aan de sperperiode.

De opmaak van een vademecum werd voor het laatst in de aanloop naar de lokale verkiezingen van 2006 opgesteld door de toenmalige Vlaamse Controlecommissie voor Verkiezingsuitgaven, toen nog bevoegd voor de controle op de naleving van de regelgeving over de verkiezingsuitgaven. Een vademecum kan praktisch zijn, maar heeft geen kracht van wet of decreet. De controle op de verkiezingsuitgaven is toevertrouwd aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. Die raad kan het initiatief nemen om een nieuw vademecum op te stellen, wat minister Bart Somers ook zal vragen.

Er was een vraag over het ontbreken van beperkende regels voor uitgaven aan sociale media. De afschaffing van een aantal beperkingen van campagnemiddelen past helemaal in de visie van de Vlaamse Regering om aan kandidaten en lijsten een maximale vrijheid te geven in het bepalen van hoe zij hun campagne voeren. Dit ontwerp van decreet legt daarom ook geen nieuwe verboden of beperkingen op voor andere campagnemiddelen. Uiteraard blijft het maximumplafond wel bestaan. De bedragen zijn sinds 2006 ook niet meer geïndexeerd; het campagnebudget daalt in reële termen met 34 procent tegenover 2006.

De digitalisering van de aangifte van de verkiezingsuitgaven en de indiening van de voordrachtakten is in volle ontwikkeling en zal tijdig operationeel en veilig zijn. De software zal draaien op drie onafhankelijke en beveiligde serverclusters, verdeeld over twee verschillende datacenters. De Vlaamse overheid werkt intensief samen met het federale Centrum voor Cybersecurity België, dat aanbevelingen doet voor de beveiliging van het systeem. De functionaliteiten van de toepassing worden dit jaar nog uitgebreid getest.

Kandidaten en lijsttrekkers die problemen hebben met de digitale toepassingen, kunnen een beroep doen op de gemeente of speciaal daartoe opgeleide personeelsleden van ABB.

Wat de back-upprocedure bij externe sabotage betreft, moeten de gegevens van de voordrachtakten worden opgenomen in het kandidatenbeheer van de verkiezingssoftware, ook bij een papieren voordracht. Een kiezer kan zowel digitaal als op papier zijn handtekening zetten om een kandidatenlijst te ondersteunen. Het formulier staat ter beschikking op de verkiezingswebsite en kan worden gescand of opgeladen in de kandidatentoepassing of op papier worden overhandigd aan de voorzitter van het hoofdbureau.

Een aftredend raadslid mag inderdaad, zoals bevestigd door toenmalig minister voor Binnenlands Bestuur Liesbeth Homans, meer dan één kandidatenlijst ondertekenen.

Het ontwerp van decreet voorziet dat lokale besturen verplicht zijn om de kiezerslijsten op vraag aan kandidatenlijsten te bezorgen zodra ze zijn opgemaakt. Uiterlijk op 31 augustus in het jaar van de verkiezingen moeten zij die kiezerslijsten vaststellen. Op dit moment is er geen tijdstip bepaald waarop de lokale besturen ze uiterlijk aan de kandidatenlijsten moeten bezorgen. De minister heeft begrepen dat de meerderheidspartijen bekijken om een amendement in te dienen dat de lokale besturen oplegt om die kiezerslijsten op een bepaald tijdstip te bezorgen. Daarnaast zijn de gemeenten nog altijd vrij in hun keuze van de wijze waarop zij de digitale kiezerslijsten ter beschikking stellen. In 2024 zullen voor het eerst modelformulieren beschikbaar zijn voor de aanvraag tot het krijgen van een kiezerslijst.

Het ontwerp van decreet bepaalt dat een lid van het stembureau of een getuige de echtheid of de ernst van een aangevoerde handicap kan betwisten. In dat geval beslissen de leden van het stembureau, niet de voorzitter alleen, of de kiezer zich mag laten bijstaan of niet. Het stembureau heeft op de verkiezingsdag de plicht, de bevoegdheid en de autonomie om de verkiezingen vlot en correct te laten verlopen volgens de geldende regels.

Bij een digitale stemming worden de stemresultaten per lijst en het aantal voorkeurstemmen per kandidaat op het niveau van het stembureau bekendgemaakt, alleen wanneer minstens vijfhonderd kiezers hun stem hebben uitgebracht. Bij minder dan vijfhonderd stemmen in een digitaal stembureau, moeten de resultaten van het stembureau worden samengevoegd met de resultaten van een stembureau van eenzelfde geografisch deelgebied die dan worden bekendgemaakt. Bij stemming met potlood en papier worden de stemresultaten per lijst en het aantal voorkeurstemmen per kandidaat bekendgemaakt op het niveau van het telbureau – hierdoor zal de drempel van vijfhonderd kiezers worden gehaald – waarvan het geografische deelgebied van de onderliggende stembureaus gekend zal zijn.

Het verbod op het ronselen van volmachten en het strafbaar stellen ervan, is ingevoerd door het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie. Het geven van een volmacht en de keuze van een gemachtigde ligt bij de kiezer en niet bij de gemachtigde. Met 'stelselmatig' wordt bedoeld dat een betrokkene probeert meerdere malen een

volmacht te verwerven van andere kiezers. Algemene informatie over het geven van een volmacht, bijvoorbeeld in een brochure of op een website, is toegestaan. Actief kiezers contacteren om een volmacht te geven, moet volgens de minister wel worden bestempeld als het ronselen van volmachten.

De wijze waarop kandidaten verschijnen op het scherm van een stemcomputer, wordt niet gewijzigd. De indeling van de kandidaten in kolommen varieert naargelang het aantal kandidaten op een lijst. Als een lijst negentien of minder kandidaten telt, worden ze in één kolom getoond. Als een lijst twintig tot maximaal 38 kandidaten telt, worden ze in twee gelijke kolommen getoond. Bij oneven aantallen telt de eerste kolom een kandidaat meer. Als een lijst 39 of meer kandidaten telt, worden ze in drie gelijke kolommen getoond. Bij aantallen die niet deelbaar zijn door drie, krijgen ofwel de eerste kolom ofwel de twee eerste kolommen een kandidaat meer.

In 2018 is er een herverdeling gebeurd van de bestaande stemcomputers voor fuserende gemeenten. Het was een beperkte operatie, omdat het maar over twee fusiegemeenten ging. Het is nu niet meer mogelijk om nieuwe gemeenten uit te rusten met stemcomputers. De bestaande overheidsopdracht loopt af in 2027, de apparatuur wordt nu voor een laatste keer gebruikt. De stemcomputers zijn alleen voor België gemaakt. Nieuwe toestellen vereisen een nieuwe productielijn, en dat kan alleen voor grote aantallen. Er is een strategische reserve die bestemd is voor calamiteiten en technische ondersteuning op de verkiezingsdag.

Uit onderzoek van ABB is inderdaad gebleken dat de kiesresultaten kunnen verschillen naargelang mensen digitaal of op papier stemmen. In een gemeente met digitale stemming is de opkomst lager, zijn er minder lijststemmen, wordt er meer voor slechts één kandidaat gestemd en zijn de schermen meer geconcentreerd op de lijsttrekker en minder op de lijstduwer. ABB zal dat blijven monitoren. In de onderrichtingen voor gemeenten wordt de nadruk gelegd op het intensief informeren van de kiezers over het digitaal stemmen.

De federale overheid bevestigt dat geregistreerde gegevens overdraagbaar zijn tussen de gemeenten. De registratie gebeurt in het bevolkingsregister van de gemeente en bijgevolg ook in het Rijksregister.

Er was een vraag over de invloed van het geslacht X op de pariteitsregels. Op dit ogenblik is er geen invloed op de organisatie van de lokale verkiezingen. In de Belgische wetgeving bestaan momenteel alleen de geslachten man en vrouw, en geen geslacht X. Als een persoon van geslacht verandert, wordt dat opgenomen in het Rijksregister.

Het initiatiefrecht geeft de stemmenkampioen van de grootste lijst het exclusieve recht om een bestuursmeerderheid te vormen. Als die grootste lijst op voorhand heeft beslist om in twee fracties te zetelen in de gemeenteraad, gaat het initiatiefrecht naar de stemmenkampioen van de grootste fractie van die lijst. Het doel is om voorakkoorden tegen te gaan. Daarom zullen modelakten voor mandaten pas op de verkiezingsdag zelf ter beschikking worden gesteld. De gezamenlijke akte van de voordracht van kandidaat-schepenen, vermeld in artikel 43, §1, van het decreet Lokaal Bestuur, moet worden ondertekend met naleving van het initiatiefrecht. De memorie van toelichting van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie verduidelijkt wat daaronder wordt verstaan: "Met respect voor het initiatiefrecht betekent dat er geen akte van voordracht kan worden ondertekend tijdens het initiatiefrecht van een bepaalde verkozene voor de gemeenteraad, zonder dat de lijst van die verkozene ook deel uitmaakt van de coalitie." Als men die regel schendt, is de sanctie dat alle ondertekenaars geen uitvoerend mandaat meer kunnen opnemen gedurende de bestuursperiode. De voorzitter van de gemeenteraad moet op de

installatievergadering nagaan of de akte ondertekend en ingediend is met naleving van het initiatiefrecht. De bewijslast bij niet-naleving berust bij degene die het aanbrengt. De uiteindelijke beoordeling komt toe aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen en in beroep de Raad van State.

De vraag over de installatie van de districtsraden noemt de minister terecht. In de regeling zoals ze vandaag bestaat, zouden de districtsraden al kunnen worden geïnstalleerd nog voor de gemeenteraad van de fusiegemeente is geïnstalleerd, begin januari 2025. De installatie van de bestaande districten zou overeenkomstig de algemene regeling moeten plaatsvinden op een van de eerste vijf werkdagen van december. Het is niet de bedoeling en niet wenselijk dat de districtsraden worden geïnstalleerd vooraleer de gemeenteraad is geïnstalleerd. De meerderheid zou hierover een amendement hebben ingediend.

### **III. Replieken van de commissieleden**

#### **1. Tussenkost van Brecht Warnez**

*Brecht Warnez* zegt dat er juridisch inderdaad geen probleem is voor het spanningsveld van de sperperiode, maar wel politiek. Er kan een ongelijke verkiezingsstrijd ontstaan tussen kandidaten die al dan niet ook bovenlokaal actief zijn.

Als ondertekenaars worden gesanctioneerd omdat ze het initiatiefrecht niet hebben gerespecteerd, kan er geen meerderheid meer worden gevormd.

Er is een strikte regeling rond periodieke manifestaties. Als antwoord op een schriftelijke vraag heeft minister Bart Somers gezegd dat het mogelijk is dat de coronajaren als uitzondering worden beschouwd als er kan worden aangetoond dat het evenement in de precoronajaren al werd georganiseerd.

De modelakte komt op de verkiezingsdag online ter beschikking. Het moment waarop dit gebeurt, is volgens Brecht Warnez ook relevant.

#### **2. Tussenkost van Yves Buysse**

Ook *Yves Buysse* meent dat er mogelijkheid tot ongelijke behandeling is bij het probleem van de sperperiode. Misschien kan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen een voorstel tot oplossing formuleren. Het is trouwens een goede zaak om een nieuw vademecum op te maken.

De spreker is het eens met wat Brecht Warnez stelde over de periodieke evenementen. Ook op het federale niveau is het besproken en wil men de periode voor corona erbij nemen.

Er worden heel wat maatregelen genomen voor de veiligheid van het digitale systeem. Toch vindt de spreker dat een papieren voordrachtakte mogelijk moet blijven in sommige gevallen. Hij vraagt wat de timing is om een digitale voordrachtakte in te dienen. Het is goed dat de voordrachthandtekening van kiezers ook op papier kan.

Als men alles digitaliseert, moet er een mogelijkheid zijn tot inzage in de voordrachtakte maar ook in de verkiezingsuitgaven. Hoe zal dat gebeuren?

De spreker is tevreden dat er een amendement komt om vast te leggen wanneer de kiezerslijsten uiterlijk aan de kandidaten en de lijsttrekkers worden overhandigd.

Wat gebeurt er als er een klacht wordt ingediend tegen een kandidaat? Wordt het initiatiefrecht dan opgeschort?

Ten slotte vindt de spreker het tijdstip waarop kandidaten kunnen tekenen, net voor de zomer, heel laat. Hij vraagt om dat te vervroegen.

### **3. Tussenkost van Kurt De Loor**

*Kurt De Loor* beklemtoont nog enkele bekommernissen. Hij betwijfelt of het gebruik van grotere reclameborden en affiches een goede zaak is.

Hij vraagt of hij goed begrepen heeft dat de lokale besturen voor ondersteuning bij een aantal digitale fases alleen terecht kunnen in de hoofdstad en de provinciehoofdsteden.

Afrondend stelt de spreker dat Vooruit zal zich onthouden bij dit ontwerp van decreet.

### **4. Tussenkost van Staf Aerts**

Voor *Staf Aerts* bevat het ontwerp van decreet een aantal goede dingen: het vergemakkelijken en digitaliseren van het indienen van lijsten, de voordrachtaktes die wat later ter beschikking worden gesteld om zo voorakkoorden moeilijker te maken en het verruimen van de definitie van mensen met een handicap.

Het blijft jammer dat er in eenzelfde gemeente zowel digitaal als op papier kan worden gestemd, zeker als onderzoek wijst op de verschillen in de resultaten.

De spreker is er ook nog altijd niet van overtuigd dat mega-affiches en het inzetten van reclameborden een meerwaarde voor de campagne zullen zijn.

Er is een amendement ingediend waardoor een districtsraad niet zal kunnen worden geïnstalleerd vooraleer de gemeenteraad is geïnstalleerd. Dat is een goede stap, die Groen mee zal steunen.

Dit ontwerp van decreet gaat vooral over de organisatie van de verkiezingen. Er is ook al vaak gesproken over de kracht van de gemeenteraad, wat vandaag niet voorligt. Een aantal decretale bepalingen moeten volgens de spreker nog deze zittingsperiode worden uitgewerkt om geen status quo tot 2030 te hebben. Groen heeft daarover een voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, wat de versterking van de gemeenteraad betreft ingediend (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1811).

## **IV. Bijkomende antwoorden van de minister**

Minister *Bart Somers* dankt alle sprekers voor de interessante suggesties en opmerkingen. Hij zal er bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen en de controlecommissie op aandringen om een vademecum te maken dat een helder antwoord en richtlijnen geeft voor de evenementen en het spanningsveld van de sperperiode tussen de twee verkiezingen. Hij kan dat niet afdwingen, het is aan de controlecommissie als federaal orgaan om dat uit te klaren.

De voordrachtakte wordt op zondag bekendgemaakt. Het precieze moment kan de minister nog niet zeggen, maar het zal eerder later op de avond zijn, na de sluiting van de kiesverrichtingen en idealiter als alle resultaten redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Er zal tijdig over worden gecommuniceerd.

De kandidaten zullen al voor de zomer een handtekening kunnen zetten. De minister engageert zich om ervoor te zorgen dat dit zo vroeg mogelijk kan.

Bij klachten tijdens het initiatiefrecht wordt de periode niet geschorst.

Er werd gevraagd naar de impact van de sanctie bij het niet-respecteren van het initiatiefrecht op de bestuurbaarheid. De minister verwijst naar artikel 43, §3, van het decreet Lokaal Bestuur. Het artikel zegt dat dan binnen veertien dagen over individuele voordrachtaktes wordt gestemd in de gemeenteraad, alleen natuurlijk van mensen die op dat moment geen voordrachtakte hebben ondertekend. Als er geen meerderheid meer kan worden gevonden, zijn er twee uitwegen. De eerste uitweg is dat de mensen die onterecht kandidaat-schepen waren, ontslag nemen en dat hun opvolgers in de plaats komen. Als die opvolgers ook hebben getekend of als de onterechte kandidaat-schepenen geen ontslag nemen, dan ontstaat er een potentiële situatie van onbestuurbaarheid en moeten er nieuwe verkiezingen worden georganiseerd.

31 dagen na de verkiezingen zal men inzage kunnen hebben in de aangiftes. De aangifte wordt dertig dagen na de verkiezing ontsloten op een website, ter inzage voor iedereen.

De minister is het ermee eens dat tijdstip waarop kandidaten kunnen tekenen voor de zomer te laat is. Hij zal er alles aan doen om te proberen om het te vervroegen. Het hangt ook af van de technische mogelijkheden.

## **V. Artikelsgewijze bespreking en stemming**

Amendement nr. 1 tot en met 30 zijn opgenomen in *Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1771/2 en 3.

### Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen.

### Artikel 2

Amendement nr. 1, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de onder punt 2° voorgestelde tekst, in punt 7°, op de tweede regel de datum "8 oktober 2005" te vervangen door de datum "28 oktober 2005".

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 2 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

### Artikel 3

Artikel 3 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

### Artikel 4

Artikel 4 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

### Artikel 5

Artikel 5 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

## Artikel 6

Amendement nr. 30, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe het artikel te vervangen. Met het amendement wordt een termijn vastgesteld waarbinnen het college van burgemeester en schepenen de kiezerslijst ter beschikking moet stellen.

Amendement nr. 30 wordt aangenomen met 12 stemmen.

## Artikel 7 tot en met 19

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

## Artikel 20

Amendement nr. 2, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe de zinsnede "op de snelst mogelijke wijze," te schrappen, omdat die tot rechtsonzekerheid kan leiden.

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 20 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

## Artikel 21 tot en met 28

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

## Artikel 29

Artikel 29 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

## Artikel 30

Artikel 30 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

## Artikel 31

Amendement nr. 3, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck strekt, ertoe in de inleidende bepaling de zinsnede "het decreet van 25 mei 2018" te vervangen door de zinsnede "de decreten van 25 mei 2018 en 16 juli 2021".

Amendement nr. 3 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 31 wordt aangenomen met 12 stemmen.



## Artikel 32 tot en met 34

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

## Artikel 35

Amendement nr. 4, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de inleidende bepaling de zinsnede "het decreet van 30 juni 2017" te vervangen door de zinsnede "de decreten van 30 juni 2017 en 16 juli 2021".

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 35 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

## Artikel 36 tot en met 38

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

## Artikel 39

Amendement nr. 5, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de inleidende bepaling de zinsnede "het decreet van 30 juni 2017" te vervangen door de zinsnede "de decreten van 30 juni 2017 en 16 juli 2021".

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 39 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

## Artikel 40

Amendement nr. 6, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de inleidende bepaling de zinsnede "het decreet van 30 juni 2017" te vervangen door de zinsnede "de decreten van 30 juni 2017 en 16 juli 2021".

Amendement nr. 6 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 40 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

## Artikel 41

Amendement nr. 7, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de inleidende bepaling de zinsnede "het decreet van 30 juni 2017" te vervangen door de zinsnede "de decreten van 30 juni 2017 en 16 juli 2021".



Amendement nr. 7 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 41 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 42 tot en met 69

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 70

Artikel 70 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

Artikel 71 tot en met 73

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 74

Amendement nr. 8, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe tussen de woorden "hetzelfde decreet" en het woord "worden" de zinsnede ", vervangen bij het decreet van 3 juni 2016," in te voegen.

Amendement nr. 8 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 74 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 75

Artikel 75 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 76

Amendement nr. 9, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de inleidende bepaling, tussen het woord "decreet" en het woord "wordt" de zinsnede ", gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021," in te voegen.

Amendement nr. 9 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Amendement nr. 10, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in het laatste lid van de voorgestelde tekst, op de eerste regel het woord "gezamenlijke" te schrappen.

Amendement nr. 10 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 76 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

#### Artikel 77 tot en met 81

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

#### Artikel 82

Amendement nr. 11, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de voorgestelde tekst, op de tweede en de derde regel de datum "8 oktober 2005" te vervangen door de datum "28 oktober 2005".

Amendement nr. 11 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 82 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

#### Artikel 83 tot en met 88

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

#### Artikel 88/1 (nieuw) (vernummerd artikel 89)

Amendement nr. 12, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe een nieuw artikel 88/1 in te voegen. Het amendement heeft tot doel de situatie te vermijden dat het college van burgemeester en schepenen niet volledig kan worden samengesteld op het moment van de installatievergadering in het geval dat een verkozen schepenen of voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst of een aangewezen-burgemeester als raadslid geschorst is.

Amendement nr. 12 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

#### Artikel 89 (vernummerd artikel 90)

Amendement nr. 13, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de inleidende bepaling de zinsnede "van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur" te vervangen door de woorden "van hetzelfde decreet".

Amendement nr. 13 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 89 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

#### Artikel 89/1 (nieuw) (vernummerd artikel 91)

Amendement nr. 14, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe een nieuw

artikel 89/1 in te voegen. Het amendement beoogt een wijziging aan te brengen in de onverenigbaarheden met het mandaat van gemeenteraadslid.

Amendement nr. 14 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 90 en 91 (vernummerd artikel 92 en 93)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 92 (vernummerd artikel 94)

Amendement nr. 15, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de voorgestelde tekst, achtste lid, op de vierde regel de woorden "beslist heeft het ook in te vullen" te vervangen door de woorden "het mandaat ook wenst in te vullen" en op de laatste regel het woord "eerste" te vervangen door het woord "derde".

Amendement nr. 15 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 92 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 93 (vernummerd artikel 95)

Amendement nr. 16, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de voorgestelde tekst, tiende lid, 4°, de woorden "verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen" te vervangen door het woord "gemeenteraadsleden".

Amendement nr. 16 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 93 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 93/1 (nieuw) (vernummerd artikel 96)

Amendement nr. 17, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe een nieuw artikel 93/1 in te voegen. Het amendement beoogt in afwachting van de eerstvolgende gemeenteraad waarop de vervanging van de burgemeester om de redenen, vermeld in artikel 62, eerste lid, is geagendeerd en de nieuwe aangewezen-burgemeester de eed tijdens die gemeenteraad kan afleggen, dat het mandaat wordt waargenomen door een van de schepenen in volgorde van rang of door de schepenen aan wie de burgemeester zijn bevoegdheid heeft overgedragen.

Amendement nr. 17 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 94 en 95 (vernummerd artikel 97 en 98)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

**Artikel 96 (vernummerd artikel 99)**

Amendement nr. 18, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe het bestaande artikel te vervangen. Het amendement beoogt een correcte verwijzing en doorvertaling naar de van toepassing zijnde leden uit artikel 92 van het decreet over het lokaal bestuur. Een akte van voordracht die gedurende de bestuursperiode wordt ingediend, dient acht dagen op voorhand te worden bezorgd.

Amendement nr. 18 wordt aangenomen met 12 stemmen.

**Artikel 97 (vernummerd artikel 100)**

Amendement nr. 19, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe op de eerste regel, tussen de woorden "hetzelfde decreet" en het woord "wordt" de zinsnede ", gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2023," in te voegen.

Amendement nr. 19 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 97 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

**Artikel 98 (vernummerd artikel 101)**

Amendement nr. 20, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe het bestaande artikel te vervangen. Het amendement heeft tot doel te voorkomen dat de districtsraad al wordt geïnstalleerd nog voor de gemeenteraad wordt geïnstalleerd.

Amendement nr. 20 wordt aangenomen met 12 stemmen.

**Artikel 99 (vernummerd artikel 102)**

Amendement nr. 21, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de voorgestelde tekst, eerste lid, 1<sup>o</sup>, de zin "De installatievergadering van de nieuwe districtsraad vindt uiterlijk dertig dagen na de installatie van de gemeenteraad plaats." te schrappen.

Amendement nr. 21 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 99 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

**Artikel 100 (vernummerd artikel 103)**

Amendement nr. 22, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe het bestaande artikel te vervangen. Het amendement heeft tot doel een wijziging aan te brengen in het eerste lid van artikel 120 van het decreet Lokaal Bestuur.

Amendement nr. 22 wordt aangenomen met 12 stemmen.

---

**Artikel 101 (vernummerd artikel 104)**

Artikel 101 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

**Artikel 102 (vernummerd artikel 105)**

Amendement nr. 23, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de voorgestelde tekst, tiende lid, 4°, de woorden "verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen" te vervangen door het woord "districtsraadsleden".

Amendement nr. 23 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 102 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

**Artikel 103 (vernummerd artikel 106)**

Artikel 103 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

**Artikel 103/1 (nieuw) (vernummerd artikel 107)**

Amendement nr. 24, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe een nieuw artikel 103/1 in te voegen. Het amendement beoogt een wijziging aan te brengen in artikel 154, §1, derde lid, van het decreet Lokaal Bestuur. In uitvoering van het decreet van 9 juli 2021 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen, zijn de sociale huisvestingsmaatschappijen samengevoegd met de sociale verhuurkantoren. Ze vormen nu de woonmaatschappijen. De voorgestelde wijziging brengt het decreet Lokaal Bestuur in overeenstemming met die hervorming.

Amendement nr. 24 wordt aangenomen met 12 stemmen.

**Artikel 104 (vernummerd artikel 108)**

Amendement nr. 25, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de inleidende bepaling, tussen het woord "decreet" en het woord "worden" de zinsnede ", gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2023," in te voegen.

Amendement nr. 25 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 104 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

**Artikel 105 (vernummerd artikel 109)**

Amendement nr. 26, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe de woorden "het decreet van 17 februari 2023" te vervangen door de zinsnede "de decreten van 16 juli 2021 en 17 februari 2023".

Amendement nr. 26 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 105 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 106 en 107 (vernummerd artikel 110 en 111)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 107/1 (nieuw) (vernummerd artikel 112)

Amendement nr. 27, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe een nieuw artikel 107/1 in te voegen. Het amendement beoogt de gebeurlijke drempels die een samenvoeging van gemeenten in de weg staan, weg te werken en samenvoegingen op die manier te faciliteren.

Amendement nr. 27 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 107/2 (nieuw) (vernummerd artikel 113)

Amendement nr. 28, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe een nieuw artikel 107/2 in te voegen. Het amendement beoogt de nodige doorvertalingen om de vervangingsregeling te kunnen toepassen op de burgemeesters voor de randgemeenten.

Amendement nr. 28 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 108 en 109 (vernummerd artikel 114 en 115)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 110 (vernummerd artikel 116)

Amendement nr. 29, voorgesteld door Bart Tommelein, Nadia Sminate, Brecht Warnez, Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe het bestaande artikel te vervangen. Het amendement heeft tot doel de bepalingen, vermeld in het tweede lid, niet vroeger in werking te laten treden dan de wijzigingen aan dezelfde bepalingen aangebracht bij het decreet van 16 juli 2021, die pas in werking treden op 13 september 2024. Het stelt ook dat de nieuwe artikelen 88/1, 93/1 en 107/2 in werking treden op 13 oktober 2024 en dat het nieuwe artikel 89/1 in werking treedt op 1 december 2024.

Amendement nr. 29 wordt aangenomen met 12 stemmen.

**VI. Eindstemming**

Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet tot wijziging van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 en het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Kris VAN DIJCK,  
voorzitter

Nadia SMINATE  
Staf AERTS,  
verslaggevers

## TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

### Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

**Artikel 1.** Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

### Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

**Art. 2.** In artikel 2 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, gewijzigd bij de decreten van 3 juni 2016 en 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 5° wordt het woord “oproeping” vervangen door het woord “uitnodiging”;
- 2° er worden een punt 6° en een punt 7° toegevoegd, die luiden als volgt:
  - “6° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
  - 7° het Agentschap Binnenlands Bestuur: het agentschap, opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap “Agentschap Binnenlands Bestuur”.

**Art. 3.** In artikel 15 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“§2. Overeenkomstig artikel 7 van het Algemeen Kieswetboek worden de volgende personen bij de uitoefening van het kiesrecht geschorst en mogen ze niet tot de stemming worden toegelaten zolang de kiesonbekwaamheid duurt:

- 1° de beschermde personen die met toepassing van artikel 492/1 van het oud Burgerlijk Wetboek uitdrukkelijk onbekwaam zijn verklaard om hun politieke rechten uit te oefenen, en de geïnterneerden die krachtens artikel 9, §3, van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering uitdrukkelijk onbekwaam zijn verklaard om hun politieke rechten uit te oefenen. De kiesonbekwaamheid houdt op tegelijk met de beëindiging van de onbekwaamheid, vermeld in artikel 492/4 van het oud Burgerlijk Wetboek of met de definitieve invrijheidstelling van de geïnterneerde;
- 2° de personen die voor een bepaalde duur ontzet zijn van de uitoefening van het kiesrecht door veroordeling.”.

**Art. 4.** In artikel 16 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De voormelde lijst wordt gemaakt op basis van een lijst die de federale overheidsdienst die bevoegd is voor het Rijksregister van de natuurlijke personen, op verzoek van de Vlaamse Regering aan de gemeente ter beschikking stelt.”;
- 2° in paragraaf 4, eerste lid, wordt de zinsnede “het geslacht,” opgeheven;
- 3° in paragraaf 4, eerste lid, wordt de zinsnede “identificatienummer, vermeld in artikel 2, tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van natuurlijke personen” vervangen door de zinsnede “rijksregisternummer, zodat het stembureau een correcte authenticatie kan doen van de kiezers die zich aanmelden om te stemmen”;



4° in paragraaf 4 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Naast de naam van de kiezers die met toepassing van artikel 11 tot en met 14 in die hoedanigheid erkend zijn, wordt de letter “V” geplaatst.”;

5° in paragraaf 4, vierde lid, worden tussen de zinsnede “afgegeven,” en het woord “mogen” de woorden “worden niet ingedeeld in stemafdelingen en” ingevoegd;

6° aan paragraaf 4 worden een vijfde en een zesde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De kiezerslijst wordt bewaard tot de verkiezing geldig verklaard is conform artikel 203, derde lid, van dit decreet, of conform artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges of, in geval van beroep, conform artikel 28, tweede lid, van het voormelde decreet.

Het college van burgemeester en schepenen treedt op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van de persoonsgegevens in de lijst van gemeenteraadskiezers, vermeld in paragraaf 1.”.

**Art. 5.** In artikel 19 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “door middel van een aanplakbrief” en de woorden “of iemand anders” worden opgeheven;

2° de zin “De aanplakbrief wordt opgehangen op een aanplakbord aan het gemeentehuis.” wordt vervangen door de zin “Het bericht wordt bekendgemaakt via de webtoepassing van de gemeente en op een fysieke gegevensdrager.”.

**Art. 6.** In artikel 20 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het college van burgemeester en schepenen stelt de kiezerslijst ter beschikking binnen een termijn van drie werkdagen na het schriftelijke verzoek, vermeld in het eerste lid.”;

2° in paragraaf 3 worden de woorden “voor verkiezingsdoeleinden gebruiken” vervangen door de woorden “gebruiken voor acties met papieren verkiezingspropaganda”.

**Art. 7.** Aan artikel 21 van hetzelfde decreet worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De provinciegouverneur of zijn gemachtigde bewaart de lijsten, vermeld in het eerste lid, tot de verkiezing geldig verklaard is conform artikel 203, derde lid, van dit decreet, of conform artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges of, in geval van beroep, conform artikel 28, tweede lid, van het voormelde decreet.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur treedt op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de verwerking van de persoonsgegevens die de provinciegouverneur of zijn gemachtigde ontvangt conform het eerste lid.”.

**Art. 8.** In artikel 22, 2°, van hetzelfde decreet wordt het woord “verkiezingsdoeleinden” vervangen door de zinsnede “de doeleinden, vermeld in artikel 20, §3, eerste lid, of buiten de periode, vermeld in artikel 20, §3, eerste lid”.

**Art. 9.** In artikel 23 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het college van burgemeester en schepenen deelt de kiezers in stemafdelingen in op basis van geografische deelgebieden.”;

2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt de zinsnede “cijfer 1” vervangen door de zinsnede “cijfer 1, en een herkenbare naam van het deelgebied, gevolgd door een volgnummer”.

**Art. 10.** In artikel 26 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, wordt de zin “Die lijst bevat de wijzigingen die zijn aangebracht conform artikel 17, artikel 31, vierde lid, en artikel 33, §7.” vervangen door de zin “De vermelde lijst bevat de wijzigingen die zijn aangebracht conform artikel 17, 18, 31, vierde lid, en artikel 33, §7, en bevat al de volgende persoonsgegevens:

- 1° de achternaam;
- 2° de voornaam of voornamen;
- 3° het adres van de hoofdverblijfplaats;
- 4° het rijksregisternummer;
- 5° het volgnummer op de kiezerslijst.”.

**Art. 11.** In artikel 27 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 opgeheven.

**Art. 12.** In artikel 29 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, derde lid, wordt de zinsnede “alsook, in voorkomend geval, de betrokken partijen,” opgeheven;
- 2° in paragraaf 2 wordt de zinsnede “partijen, hun advocaten of hun gemachtigden” vervangen door de zinsnede “eiser, zijn advocaat of zijn gemachtigde”.

**Art. 13.** In artikel 30, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “partijen, hun advocaten of gemachtigden” vervangen door de zinsnede “eiser, zijn advocaat of zijn gemachtigde” en worden de woorden “zij verschijnen” vervangen door de woorden “die verschijnt”.

**Art. 14.** In artikel 31 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid wordt de zinsnede “partijen, hun advocaten of gemachtigden, als zij dat wensen” vervangen door de zinsnede “eiser, zijn advocaat of zijn gemachtigde, als die dat wil”;
- 2° in het derde lid wordt de zinsnede “partijen die niet verschijnen, worden” vervangen door de zinsnede “partij die niet verschijnt, wordt”;

- 3° in het vierde lid wordt het woord “partijen” vervangen door het woord “partij” en wordt het woord “ondertekenen” vervangen door het woord “ondertekent”;
- 4° het vijfde lid wordt opgeheven.

**Art. 15.** In artikel 33, §7, derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “alle andere partijen” vervangen door de woorden “de eiser”.

**Art. 16.** In artikel 34 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 1 opgeheven.

**Art. 17.** In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan paragraaf 2 wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau delen uiterlijk zes maanden voor de dag van de verkiezingen aan het Agentschap Binnenlands Bestuur hun voor- en achternaam, rijksregisternummer, functie, e-mailadres en telefoonnummer mee, zodat het agentschap met hen contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie en zodat een authenticatie van deze personen mogelijk is om hen toegang te verlenen tot de digitale verkiezingsapplicaties die hen ter beschikking worden gesteld voor de uitoefening van hun functie. De voormelde gegevens worden bewaard tot de dag waarop het gemeentelijk hoofdbureau zijn proces-verbaal heeft ondertekend, vermeld in artikel 160, tweede lid.”;

- 2° aan paragraaf 4 worden de volgende zinnen toegevoegd:

“De secretaris deelt aan het Agentschap Binnenlands Bestuur zijn voor- en achternaam, rijksregisternummer, functie, e-mailadres en telefoonnummer mee, zodat het agentschap met hem contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie en zodat een authenticatie van deze persoon mogelijk is om hem toegang te verlenen tot de digitale verkiezingsapplicaties die hem ter beschikking worden gesteld voor de uitoefening van zijn functie. De voormelde gegevens worden bewaard tot de dag waarop het gemeentelijk hoofdbureau zijn proces-verbaal heeft ondertekend, vermeld in artikel 160, tweede lid.”;

- 3° aan paragraaf 8 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het gemeentelijk personeelslid, vermeld in het eerste lid, deelt binnen vierentwintig uur na zijn aanwijzing aan het Agentschap Binnenlands Bestuur zijn voor- en achternaam, rijksregisternummer, e-mailadres en telefoonnummer mee, zodat het agentschap met hem contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie en zodat een authenticatie van deze persoon mogelijk is om hem toegang te verlenen tot de digitale verkiezingsapplicaties die hem ter beschikking worden gesteld voor de uitoefening van zijn functie. De voormelde gegevens worden bewaard tot de dag van de verkiezingen.”.

**Art. 18.** In artikel 38 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan paragraaf 2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van het stadsdistrictshoofdbureau delen uiterlijk zes maanden voor de dag van de verkiezingen aan het Agentschap Binnenlands Bestuur hun voor- en achternaam, rijksregisternummer, functie, e-mailadres en telefoonnummer mee, zodat het agentschap met hen contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie en

zodat een authenticatie van deze personen mogelijk is om hen toegang te verlenen tot de digitale verkiezingsapplicaties die hen ter beschikking worden gesteld voor de uitoefening van hun functie. De voormelde gegevens worden bewaard tot de dag waarop het stadsdistrictshoofdbureau zijn proces-verbaal heeft ondertekend, vermeld in artikel 160, tweede lid.”;

2° aan paragraaf 4 worden de volgende zinnen toegevoegd:

“De secretaris deelt aan het Agentschap Binnenlands Bestuur zijn voor- en achternaam, rijksregisternummer, functie, e-mailadres en telefoonnummer mee, zodat het agentschap met hem contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie en zodat een authenticatie van deze persoon mogelijk is om hem toegang te verlenen tot de digitale verkiezingsapplicaties die hem ter beschikking worden gesteld voor de uitoefening van zijn functie. De voormelde gegevens worden bewaard tot de dag waarop het stadsdistrictshoofdbureau zijn proces-verbaal heeft ondertekend, vermeld in artikel 160, tweede lid.”.

**Art. 19.** In artikel 40 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau deelt uiterlijk zes maanden voor de dag van de verkiezingen aan het Agentschap Binnenlands Bestuur zijn voor- en achternaam, rijksregisternummer, e-mailadres en telefoonnummer mee, zodat het agentschap met hem contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie en zodat een authenticatie van deze persoon mogelijk is om hem toegang te verlenen tot de digitale verkiezingsapplicaties die hem ter beschikking worden gesteld voor de uitoefening van zijn functie. De voormelde gegevens worden bewaard tot de dag waarop het provinciaal hoofdbureau zijn proces-verbaal heeft ondertekend, vermeld in artikel 185.”;

2° in paragraaf 3 en 4 worden de woorden “de gemeenteraadskiezers” vervangen door de woorden “de Belgische gemeenteraadskiezers”;

3° aan paragraaf 4 worden de volgende zinnen toegevoegd:

“De secretaris deelt aan het Agentschap Binnenlands Bestuur zijn voor- en achternaam, rijksregisternummer, functie, e-mailadres en telefoonnummer mee, zodat het agentschap met hem contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie en zodat een authenticatie van deze persoon mogelijk is om hem toegang te verlenen tot de digitale verkiezingsapplicaties die hem ter beschikking worden gesteld voor de uitoefening van zijn functie. De voormelde gegevens worden bewaard tot de dag waarop het provinciaal hoofdbureau zijn proces-verbaal heeft ondertekend, vermeld in artikel 185.”.

**Art. 20.** In artikel 43 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Uiterlijk vijf dagen vóór de stemming wijst het college van burgemeester en schepenen voor elk telbureau aan van welke stembureaus dat telbureau de stembiljetten onderzoekt. Het college brengt de voorzitter van het gemeentelijke hoofdbureau onmiddellijk op de hoogte van de voormelde aanwijzing.”;

- 2° tussen het eerste en het tweede lid worden twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Bij de aanwijzing, vermeld in het eerste lid, wijst het college voor elk telbureau stembureaus aan waarvan de stemafdelingen geografisch aan elkaar grenzen.

Het college kan met een gemotiveerde beslissing afwijken van de bepaling, vermeld in het tweede lid.”;

- 3° in het bestaande tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden “met een aangetekende brief” vervangen door het woord “schriftelijk”;
- 4° in het bestaande derde lid, dat het vijfde lid wordt, worden de woorden “met een aangetekende brief” vervangen door het woord “schriftelijk”;
- 5° aan het bestaande derde lid, dat het vijfde lid wordt, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Aan de voorzitters van de telbureaus deelt de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau onmiddellijk schriftelijk mee welke stembureaus hun stembiljetten aan het telbureau moeten bezorgen.”.

**Art. 21.** In artikel 44, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt een zevende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De twee lijsten, vermeld in het eerste lid, vermelden voor elke kiezer de voornaam of voornamen en de achternaam, de geboortedatum en de hoofdverblijfplaats. De lijst, vermeld in het tweede lid, vermeldt naast de voormelde gegevens voor elke kiezer ook het beroep.”.

**Art. 22.** In artikel 47 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Met uitzondering van de personen, vermeld in artikel 44, §1, tweede lid, 6°, wordt de persoon die minstens twee keer als lid van een stem- of telbureau gezeteld heeft, op basis van de registratie in de bevolkingsregisters van de daadwerkelijke uitoefening van die functie, op zijn verzoek vrijgesteld van de verplichting om de functie van bijzitter uit te oefenen. Dat verzoek wordt minstens vijftig dagen voor de dag van de verkiezing gericht aan de gemeente waar de verzoeker zijn verblijfplaats heeft, opdat die gemeente de vrijstelling in de bevolkingsregisters kan registreren. Dat verzoek ontslaat de betrokken persoon niet van een eventuele ambtshalve aanwijzing als bijzitter conform artikel 126, eerste lid, of conform artikel 150, tweede lid.”;

- 2° het bestaande derde lid, dat het vierde lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“De magistraat, vermeld in artikel 24, eerste en tweede lid, of zijn plaatsvervanger bezorgt de lijst die de samenstelling van de telbureaus aangeeft, aan het gemeentesecretariaat, zodat het gemeentesecretariaat met de leden van de telbureaus contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie. De voormelde lijst vermeldt de voornaam of voornamen, de achternaam en het adres van de voorzitters en bijzitters van de telbureaus. Het gemeentesecretariaat bewaart de voormelde lijst tot de dag na de verkiezing.”;

- 3° het bestaande vierde lid, dat het vijfde lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“De magistraat, vermeld in artikel 24, eerste en tweede lid, of zijn plaatsvervanger bezorgt de lijst die de samenstelling van de telbureaus aangeeft, aan de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau en, in voorkomend geval, aan de voorzitters van de stadsdistrictshoofdbureaus, zodat die voorzitter met de leden van de telbureaus contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie. De voormelde voorzitter bewaart de voormelde lijst tot de dag na de verkiezing.”.

**Art. 23.** In artikel 50 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Met uitzondering van de personen, vermeld in artikel 44, §1, tweede lid, 6°, wordt de persoon die minstens twee keer als lid van een stem- of telbureau gezeteld heeft, op basis van de registratie in de bevolkingsregisters van de daadwerkelijke uitoefening van die functie, op zijn verzoek vrijgesteld van de verplichting om de functie van bijzitter uit te oefenen. Dat verzoek wordt minstens vijftig dagen voor de dag van de verkiezing gericht aan de gemeente waar de verzoeker zijn verblijfplaats heeft, opdat die gemeente de vrijstelling in de bevolkingsregisters kan registreren. Dat verzoek ontslaat de betrokken persoon niet van een eventuele ambtshalve aanwijzing als bijzitter conform artikel 126, eerste lid, of conform artikel 150, tweede lid.”;

- 2° het bestaande derde lid, dat het vierde lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“De magistraat, vermeld in artikel 24, eerste en tweede lid, of zijn plaatsvervanger bezorgt de lijst die de samenstelling van de stembureaus aangeeft, aan het gemeentesecretariaat, zodat het gemeentesecretariaat met de leden van de stembureaus contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie. De voormelde lijst vermeldt de voornaam of voornamen, de achternaam en het adres van de voorzitters en bijzitters van de stembureaus. Het gemeentesecretariaat bewaart de voormelde lijst tot de dag na de verkiezing.”;

- 3° het bestaande vierde lid, dat het vijfde lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“De magistraat, vermeld in artikel 24, eerste en tweede lid, of zijn plaatsvervanger bezorgt de lijst die de samenstelling van de stembureaus aangeeft, aan de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau en, in voorkomend geval, aan de voorzitters van de stadsdistrictshoofdbureaus, zodat die voorzitter met de leden van de stembureaus contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie. De voormelde voorzitter bewaart de voormelde lijst tot de dag na de verkiezing.”.

**Art. 24.** In deel 2 van hetzelfde decreet wordt het opschrift van titel 10 vervangen door wat volgt:

“Titel 10. Uitnodiging van de kiezers”.

**Art. 25.** In artikel 52 van hetzelfde decreet wordt het woord “oproepingsbrief” vervangen door het woord “uitnodigingsbrief”.

**Art. 26.** In artikel 53 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, wordt het woord “oproepingsbrief” vervangen door het woord “uitnodigingsbrief”.

**Art. 27.** In artikel 54 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste en tweede lid wordt het woord “oproepingsbrief” vervangen door het woord “uitnodigingsbrief”;
- 2° in het eerste lid, 5°, wordt de zinsnede “, het geslacht” opgeheven;
- 3° in het eerste lid, 6°, wordt de zinsnede “artikel 138, §3, derde lid” vervangen door de zinsnede “artikel 138, §2 en §3, derde lid”.

**Art. 28.** In artikel 55 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt het woord “oproeping” vervangen door het woord “uitnodiging”;
- 2° in het tweede lid wordt het woord “oproepingsbrief” vervangen door het woord “uitnodigingsbrief”.

**Art. 29.** Artikel 68 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 68. §1. Uiterlijk op zaterdag, de negenentwintigste dag vóór de verkiezing van de gemeenteraden, om 16 uur, worden de voordrachtsakten van kandidaten ingediend bij de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau. Op zaterdag, de negenentwintigste dag vóór de verkiezing van de gemeenteraden, tussen 9 en 12 uur en tussen 13 en 16 uur, kunnen voorgedragen kandidaten de voordrachtsakte vervolledigen met bijlagen.

Als de zevenentwintigste dag voor de verkiezing een wettelijke feestdag is, worden de uiterste datum voor de indiening van de voordrachtsakten en de periode waarin de bijlagen worden ingediend, vermeld in het eerste lid, achtenveertig uur vervoegd.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop en de periode waarin die voordrachtsakten ingediend worden, en door wie, en ook de wijze waarop de bijlagen, vermeld in het eerste lid, ingediend kunnen worden.

De Vlaamse Regering regelt de bekendmaking van de wijze waarop en de periode waarin die voordrachtsakten ingediend worden, en door wie, en ook de wijze waarop de bijlagen, vermeld in het eerste lid, ingediend kunnen worden, door de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau.

Ten minste vierendertig dagen vóór de verkiezing van de gemeenteraden bezorgt de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau het adres van de zetel van het gemeentelijk hoofdbureau aan de Vlaamse Regering.

§2. Op dinsdag, de twaalfde dag voor de stemming, tussen 14 en 16 uur, neemt de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau de aanwijzingen van getuigen voor de stembureaus en voor de telbureaus G, P en, in voorkomend geval, S, vermeld in artikel 42, vijfde lid, in ontvangst.



Ten minste vierendertig dagen vóór de verkiezing van de gemeenteraden maakt de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau de bepalingen van het eerste lid bekend, met vermelding van de plaats waar hij de aanwijzingen van getuigen in ontvangst zal nemen.

De bekendmaking, vermeld in het tweede lid, wordt gedaan met een aanplakking aan het gemeentehuis, in het gemeentelijke informatieblad of op de website van de gemeente.”.

**Art. 30.** Artikel 70 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt opgeheven.

**Art. 31.** In artikel 71 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017 en gewijzigd bij de decreten van 25 mei 2018 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De kandidaat van wie de achternaam samengesteld is uit twee of meer afzonderlijke namen, mag op de voordrachtsakte invullen met welke van die namen hij op het stembiljet vermeld wil worden. De voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau weigert het gebruik van een naam die geen deel is van de samengestelde achternaam. Als de voorzitter de voormelde keuze van de kandidaat weigert om een andere reden, vermeldt hij de motivatie in het proces-verbaal van het hoofdbureau.”;

2° het bestaande derde lid, dat het vierde lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“De voordrachtsakte vermeldt ook de voor- en achternaam, het rijksregisternummer, de hoofdverblijfplaats, de nationaliteit en de handtekening van de kiezers die de kandidaten voordragen, of van het aftredende raadslid dat de kandidaten voordraagt.”;

3° er wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De persoonsgegevens van de kandidaten, met uitzondering van het rijksregisternummer, kunnen voor wetenschappelijke doeleinden ter beschikking gesteld worden aan universiteiten, hogescholen of erkende onderzoeksinstituten die daarvoor een aanvraag indienen. Bij de voormelde aanvraag wordt een nauwkeurig omschreven onderzoeksproject gevoegd dat aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° het beantwoordt aan de geldende wetenschappelijke normen;

2° het bevat een gedetailleerde opsomming van de te raadplegen reeks gegevens;

3° het beschrijft de analysemethoden;

4° het bevat een motivering waarom het onderzoek niet kan gebeuren aan de hand van, in eerste orde, geanonimiseerde of, in tweede orde, gepseudonimiseerde gegevens.”.

**Art. 32.** Aan artikel 77 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, wordt de volgende zin toegevoegd:

“In het voormelde geval vermeldt de voordrachtsakte de voor- en achternaam en de hoofdverblijfplaats van de voormelde getuigen.”.



**Art. 33.** In artikel 81, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “door aanplakking” worden opgeheven;
- 2° de volgende zin wordt toegevoegd:

“De voormelde uittreksels worden bekendgemaakt via de webtoepassing van de gemeente en op een fysieke gegevensdrager.”.

**Art. 34.** In artikel 83 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 1° wordt de zinsnede “artikel 68,” vervangen door de zinsnede “artikel 68, §1,”;
- 2° in punt 1° worden punt c) en d) opgeheven;
- 3° punt 3° wordt opgeheven.

**Art. 35.** In artikel 84 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 1° wordt punt d) vervangen door wat volgt:

“d) “telbureaus G, P en, in voorkomend geval, S” gelezen wordt als “telbureaus P”,”;
- 2° punt 3° wordt opgeheven;
- 3° in punt 4° worden de woorden “eerste tot en met derde lid” vervangen door de woorden “met uitzondering van het vijfde lid”.

**Art. 36.** In artikel 85 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De kandidaten die de voordrachten van kandidaten hebben ingediend, kunnen op de plaats waar de bijlagen, vermeld in artikel 68, §1, eerste lid, worden ingediend, inzage nemen van alle ingediende voordrachten en schriftelijk hun opmerkingen aan het gemeentelijk hoofdbureau meedelen.”;
- 2° in het tweede lid worden de woorden “inlevering van de voordrachten” vervangen door de zinsnede “indiening van de bijlagen, vermeld in artikel 68, §1, eerste lid”;
- 3° tussen het derde lid en het vierde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Ze kunnen een andere kandidaat mandateren om het recht, vermeld in het eerste lid, uit te oefenen.”.

**Art. 37.** In artikel 88 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “de kiezer of” opgeheven;

- 2° in het eerste lid wordt het woord “ingeleverd” vervangen door het woord “ingediend”;
- 3° het tweede lid wordt opgeheven.

**Art. 38.** In artikel 89 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt het woord “ingeleverd” vervangen door het woord “ingediend” en worden de woorden “inleveren van de voordrachten” vervangen door de zinsnede “indienen van de bijlagen, vermeld in artikel 68, §1, eerste lid”;
- 2° in het tweede lid worden de woorden “de kiezer of” opgeheven;
- 3° in het tweede lid wordt het woord “ingeleverd” vervangen door het woord “ingediend”;
- 4° in het tweede lid wordt de zin “Als meerdere ondertekenaars de voordrachtsakte hebben ingediend, dan wordt de brief gericht aan de indiener die de kandidaten in de voordracht als eerste hebben aangewezen.” opgeheven.

**Art. 39.** In artikel 91 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt het woord “ingeleverd” vervangen door het woord “ingediend” en worden de woorden “inleveren van de voordrachten” vervangen door de zinsnede “indienen van de bijlagen, vermeld in artikel 68, §1, eerste lid”;
- 2° in het derde lid wordt het woord “vierde” vervangen door het woord “vijfde”.

**Art. 40.** In artikel 92 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid wordt het woord “ingeleverd” vervangen door het woord “ingediend”;
- 2° in het derde lid wordt het woord “vierde” telkens vervangen door het woord “vijfde”;
- 3° in het zevende lid wordt het woord “vierde” vervangen door het woord “vijfde”.

**Art. 41.** In artikel 100 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 2°, c), wordt de zinsnede “, tweede en derde” vervangen door de woorden “tot en met vierde”;
- 2° in punt 2° wordt punt d) vervangen door wat volgt:
  - “d) in het tweede lid, 6°, wordt de zinsnede “en of de niet-Belgische kandidaten van de Europese Unie de verklaring, vermeld in artikel 73, hebben afgelegd” geschrapt”;

3° in punt 7° wordt punt b) vervangen door wat volgt:

“b) in het tweede lid, 1°, “artikel 71” wordt gelezen als “artikel 71, eerste tot en met vierde lid” en in het tweede lid, 6°, de zinsnede “of de niet-Belgische kandidaat van de Europese Unie heeft de verklaring, vermeld in artikel 73, niet afgelegd” wordt geschrapt;”.

**Art. 42.** In artikel 114 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het woord “Vijf” wordt vervangen door het woord “Twaalf”;
- 2° de zinsnede “indiener van een voordrachtsakte als vermeld in artikel 70” wordt vervangen door de woorden “lijsttrekker of de kandidaat die de lijsttrekker daarvoor mandateert”;
- 3° de zinsnede “artikel 68, §1, eerste lid, 2°” wordt vervangen door de zinsnede “artikel 68, §2”.

**Art. 43.** Artikel 116 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 116. De lijsttrekker of de kandidaat die de lijsttrekker mandateert, vermeld in artikel 114, beslist voor iedere getuige in welk stembureau of telbureau hij tijdens de duur van de verrichtingen zijn opdracht moet vervullen, en brengt de getuigen daarvan op de hoogte. De voormelde kennisgeving wordt mee ondertekend door de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau.”.

**Art. 44.** In artikel 117 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt het woord “oproepingsbrief” telkens vervangen door het woord “uitnodigingsbrief”.

**Art. 45.** Artikel 118 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 30 juni 2017, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Art. 118. Twaalf dagen voor de verkiezing mag de lijsttrekker of de kandidaat die de lijsttrekker daarvoor mandateert, één getuige en één plaatsvervangende getuige per stembureau en per telbureau P, vermeld in artikel 42, vijfde lid, aanwijzen voor de gemeenten waarin geen lijst wordt ingediend voor de gemeenteraadsverkiezing met gebruik van dezelfde lijstnaam. De voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau neemt de aanwijzingen van getuigen voor de stembureaus en voor de telbureaus P in ontvangst conform artikel 84, 1°, d).

De lijsttrekker of de kandidaat, vermeld in het eerste lid, beslist voor iedere getuige in welk stembureau of telbureau P hij tijdens de duur van de verrichtingen zijn opdracht moet vervullen, en brengt de getuigen daarvan op de hoogte. De voormelde kennisgeving wordt mee ondertekend door de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau.

De voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau deelt de namen van de getuigen van de stembureaus en telbureaus P van de gemeente waarvoor ze zijn aangewezen, mee aan de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau van die gemeente.”.

**Art. 46.** Artikel 119 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 30 juni 2017, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Art. 119. Als twee getuigen zich bij hetzelfde stembureau of telbureau P aanmelden voor lijsten met dezelfde lijstnaam, heeft de getuige voorrang die aangewezen is door de lijsttrekker van de lijst voor de gemeenteraadsverkiezing. De getuige die aangewezen is door de lijsttrekker van de lijst voor de provincieraadsverkiezing, verlaat het stemlokaal of het tellokaal. In het proces-verbaal wordt vermeld dat die getuige het stemlokaal of het tellokaal verlaten heeft.”.

**Art. 47.** In artikel 122, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Twee dagen voor of daags voor” vervangen door de woorden “Uiterlijk op”.

**Art. 48.** In artikel 123 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 opgeheven.

**Art. 49.** In artikel 130 van hetzelfde decreet wordt het woord “opgeroepen” vervangen door het woord “uitgenodigd”.

**Art. 50.** In artikel 135, §1 en §2, 4° en 5°, van hetzelfde decreet wordt het woord “oproepingsbrief” vervangen door het woord “uitnodigingsbrief”.

**Art. 51.** In artikel 136 van hetzelfde decreet wordt het woord “oproepingsbrief” vervangen door het woord “uitnodigingsbrief”.

**Art. 52.** In artikel 137 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 en paragraaf 3, tweede en derde lid, wordt het woord “oproepingsbrief” vervangen door het woord “uitnodigingsbrief”;
- 2° in paragraaf 3, tweede lid, worden de woorden “lichamelijke beperking” vervangen door het woord “handicap”.

**Art. 53.** In artikel 138 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “lichamelijke beperkingen” vervangen door de woorden “een handicap” en worden de woorden “iemand laten geleiden of” vervangen door de woorden “een persoon van zijn keuze laten”;
- 2° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “lichamelijke beperking” vervangen door het woord “handicap”;
- 3° in paragraaf 3, tweede en derde lid, wordt het woord “oproepingsbrief” telkens vervangen door het woord “uitnodigingsbrief”;
- 4° in paragraaf 3, derde lid, worden de woorden “bij volmacht gestemd” vervangen door de woorden “volmacht gekregen”.

**Art. 54.** In artikel 139, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “verplicht de kiezer opnieuw te stemmen” vervangen door de woorden “laat de kiezer opnieuw toe tot de stemming als die dat wil”.

**Art. 55.** In artikel 142, §3, derde lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “harmonica-enveloppe” telkens vervangen door de woorden “verzegelbare verpakking”.

**Art. 56.** In artikel 143, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt punt 1° opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“1° op basis van de volmachten, vermeld in artikel 135, §2, 1°, een lijst van de kiezers die een volmacht hebben uitgeoefend voor een andere kiezer;”.

**Art. 57.** In artikel 145 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het eerste lid worden een punt 7° en een punt 8° toegevoegd, die luiden als volgt:

“7° de lijst van de kiezers die een volmacht hebben uitgeoefend voor een andere kiezer, vermeld in artikel 143, eerste lid, 1°;

8° de lijst met de samenstelling van het stembureau die is bezorgd conform artikel 50, zesde lid.”;

2° in het tweede lid wordt het woord “harmonica-enveloppe” vervangen door het woord “verpakking”;

3° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Als dat nodig is, kan het gemeentebestuur het vervoer organiseren van de enveloppen, verpakkingen of stembussen, vermeld in deze titel, onder het toezicht van de voorzitter van het stembureau.”.

**Art. 58.** In artikel 149 van hetzelfde decreet wordt het woord “harmonica-enveloppen” vervangen door de woorden “verzegelbare verpakkingen”.

**Art. 59.** Artikel 151 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 151. Als de voorzitter voor of na de installatie van het telbureau verhinderd of afwezig is, wordt hij vervangen door de plaatsvervangende voorzitter conform artikel 46, tweede lid. Het proces-verbaal van het telbureau vermeldt de voormelde vervanging.”.

**Art. 60.** In artikel 155 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 en paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord “harmonica-enveloppe” vervangen door het woord “verpakking”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt het woord “harmonica-enveloppen” vervangen door het woord “verpakkingen”;

3° in paragraaf 8 wordt het woord “stembureau” vervangen door het woord “telbureau”.

**Art. 61.** Aan artikel 158, §2, van hetzelfde decreet wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° de lijst met de samenstelling van het telbureau die conform artikel 47, zesde lid, is bezorgd.”.

**Art. 62.** Aan artikel 171 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij stemming op papier maakt de Vlaamse Regering de stemgegevens van de telbureaus publiek bekend.”.

**Art. 63.** In artikel 172 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° het proces-verbaal van het gemeentelijk hoofdbureau met de algemene telling en de zeteltoewijzing en de processen-verbaal van het gemeentelijk hoofdbureau over de voorlopige en de definitieve afsluiting, samen met de voordrachtsakten, vermeld in artikel 68, §1, en de stukken die aan de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau zijn bezorgd conform artikel 89, 90 en 91;”;

2° er wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De stukken, vermeld in paragraaf 1, 1°, en in paragraaf 2, 1°, worden bewaard tot zes jaar na de definitieve geldigverklaring van de verkiezingen. De stukken, vermeld in paragraaf 1, 2°, en in paragraaf 2, 2°, worden bewaard tot zes maanden na de definitieve geldigverklaring van de verkiezingen.”.

**Art. 64.** In artikel 173 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt het woord “gemeentesecretaris” vervangen door de woorden “algemeen directeur”;

2° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Nadat de verkiezing geldig verklaard is conform artikel 203 van dit decreet of conform artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, of, als een beroep wordt ingesteld, conform artikel 28, tweede lid, van het voormelde decreet, kunnen de stembiljetten voor wetenschappelijke doeleinden ter beschikking gesteld worden aan universiteiten, hogescholen of erkende onderzoeksinstituten, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering vaststelt.”.

**Art. 65.** Aan artikel 186 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij stemming op papier maakt de Vlaamse Regering de stemgegevens van de telbureaus publiek bekend.”.

**Art. 66.** Artikel 187 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 187. De voorzitter van het provinciaal hoofdbureau bezorgt binnen drie dagen na de verkiezing aan de provinciegouverneur het proces-verbaal van het provinciaal hoofdbureau met de algemene telling en de zeteltoewijzing.

De voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau bezorgt binnen drie dagen na de definitieve afsluiting van de kandidatenlijsten conform artikel 100, 8° of 11°, aan de provinciegouverneur de processen-verbaal van het provinciedistrictshoofdbureau over de voorlopige en de definitieve afsluiting, samen met de voordrachtsakten, vermeld in artikel 84, 1°, en de stukken die aan de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau zijn bezorgd conform artikel 100, 5°, 6° en 7°.

De stukken, vermeld in het eerste en tweede lid, worden bewaard tot zes jaar na de definitieve geldigverklaring van de verkiezingen.”.

**Art. 67.** In artikel 191, §4, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede "overeenkomstig artikel 16" wordt vervangen door de zinsnede "op basis van een extractie uit het Rijksregister van de natuurlijke personen, dat de personen vermeldt die op 1 mei van het jaar waarin de gewone vernieuwing van de gemeenteraden plaatsheeft, voldoen aan de kiesvoorwaarden, vermeld in artikel 8, 1° en 3°, en die op de dag van de verkiezing voldoen aan de kiesvoorwaarden, vermeld in artikel 8, 2° en 4°";
- 2° de volgende zinnen worden toegevoegd:

"De voormelde extractie vermeldt ook de niet-Belgische personen die op 1 mei van het jaar van de verkiezingen in de hoedanigheid van kiezer erkend zijn conform artikel 12 en 14. De federale overheidsdienst die bevoegd is voor het Rijksregister van de natuurlijke personen, voert de voormelde extractie uit op verzoek van de Vlaamse Regering en bezorgt aan de Vlaamse Regering de aantallen kiezers per gemeente en, in voorkomend geval, per stadsdistrict."

**Art. 68.** In artikel 192 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "veertig dagen voor de verkiezingen of, in geval van buitengewone verkiezingen, uiterlijk de dag van de oproeping van de kiezers," vervangen door de woorden "de tiende dag voor het begin van de sperperiode".

**Art. 69.** In artikel 193 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 3 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. Als uitgaven voor de verkiezingspropaganda als vermeld in paragraaf 1, worden ook de uitgaven beschouwd die gedaan worden door derden voor politieke partijen, lijsten of kandidaten, tenzij die politieke partijen, lijsten of kandidaten de derden onmiddellijk na de kennisneming van de door hen gevoerde campagne, ertoe aanmanen de campagne te staken. De politieke partijen bewaren het bewijs van die aanmaning en, in voorkomend geval, het akkoord van de derden tot staking gedurende vijf jaar na de datum van de verkiezingen. De lijsttrekkers en kandidaten bewaren het bewijs van die aanmaning en, in voorkomend geval, het akkoord van de derden tot staking gedurende twee jaar na de datum van de verkiezingen.";

- 2° in paragraaf 3 wordt punt 8° opgeheven.

**Art. 70.** In artikel 194, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 3 juni 2016, worden punt 3°, 4° en 5° opgeheven.

**Art. 71.** In artikel 196 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 3 juni 2016, worden paragraaf 1 en 2 vervangen door wat volgt:

"§1. De politieke partijen die een gemeenschappelijk volgnummer en een beschermde lijstnaam hebben verkregen met toepassing van deel 2, titel 13, geven binnen dertig dagen na de verkiezingen hun uitgaven voor verkiezingspropaganda en de herkomst van hun geldmiddelen aan bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied waarin de nationale zetel van de partij gevestigd is.

De politieke partijen die bij de herkomst van de geldmiddelen giften vermelden, registreren de voor- en achternaam, het adres van de hoofdverblijfplaats en de gift van de natuurlijke personen die giften van 125 euro en meer hebben



gedaan om de uitgaven voor verkiezingspropaganda te financieren. De voormelde gegevens worden vertrouwelijk behandeld en binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen meegedeeld aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.

De politieke partijen die bij de herkomst van de geldmiddelen sponsoring vermelden, registreren de naam, in voorkomend geval het ondernemingsnummer, de rechtsvorm, het adres van de zetel of hoofdverblijfplaats en het bedrag van de sponsoring van de ondernemingen, de feitelijke verenigingen en de rechtspersonen die de uitgaven voor verkiezingspropaganda gesponsord hebben voor een bedrag van 125 euro en meer. De voormelde gegevens worden vertrouwelijk behandeld en binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen meegedeeld aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.

De meldingen, vermeld in het eerste tot en met het derde lid, worden ondertekend door de persoon die de politieke partij daarvoor mandateert. Die persoon vermeldt daarbij zijn voor- en achternaam.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de meldingen, vermeld in paragraaf 1, worden ingediend.”.

**Art. 72.** In artikel 197 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 3 juni 2016 en gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden paragraaf 1 tot en met 4 vervangen door wat volgt:

“§1. De lijsttrekker geeft binnen dertig dagen na de verkiezingen de uitgaven voor verkiezingspropaganda en de herkomst van de geldmiddelen van de lijst en van elke kandidaat van de lijst aan bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

De lijsttrekker die bij de herkomst van de geldmiddelen giften vermeldt, registreert de voor- en achternaam, het adres van de hoofdverblijfplaats en de gift van de natuurlijke personen die giften van 125 euro en meer hebben gedaan om de uitgaven voor verkiezingspropaganda van de lijst of van de kandidaat te financieren. De lijsttrekker behandelt de voormelde gegevens vertrouwelijk en deelt ze binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen mee aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.

De lijsttrekker die bij de herkomst van de geldmiddelen sponsoring vermeldt, registreert de naam, in voorkomend geval het ondernemingsnummer, de rechtsvorm, het adres van de zetel of hoofdverblijfplaats en het bedrag van de sponsoring van de ondernemingen, de feitelijke verenigingen en de rechtspersonen die de uitgaven voor verkiezingspropaganda van de lijst of van de kandidaat gesponsord hebben voor een bedrag van 125 euro en meer. De lijsttrekker behandelt de voormelde gegevens vertrouwelijk en deelt ze binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen mee aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.

De lijsttrekker kan een andere persoon machtigen om de meldingen, vermeld in het eerste tot en met het derde lid, in te dienen.

Elke kandidaat ondertekent zijn melding, vermeld in het eerste tot en met het derde lid, en vermeldt daarbij zijn voor- en achternaam en zijn hoofdverblijfplaats. De lijsttrekker of zijn gemandateerde ondertekent de aangiften van de lijst en ondertekent mee de aangiften van elke kandidaat van de lijst. Op de voormelde aangiften worden de voor- en achternaam en de hoofdverblijfplaats van de lijsttrekker en, in voorkomend geval, van zijn gemandateerde, vermeld.

§2. De aangiften, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, worden vanaf de eenendertigste dag na de verkiezingen gedurende tien dagen ter inzage gelegd, zodat iedereen kan nagaan of elke lijst en elke kandidaat de regels inzake uitgaven voor



verkiezingspropaganda en verboden propagandamiddelen heeft nageleefd, kandidaten in staat worden gesteld om op basis van deze gegevens een bezwaar in te dienen conform artikel 22 en 23 van het decreet betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, en eenieder in staat wordt gesteld om op basis van deze gegevens een klacht in te dienen conform artikel 201 van dit decreet.

Het inzagerecht wordt alleen gebruikt voor de doeleinden, vermeld in het eerste lid.

De registraties van schenkers en sponsors, vermeld in paragraaf 1, tweede en derde lid, worden niet ter inzage gelegd.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de meldingen, vermeld in paragraaf 1, worden ingediend bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen of bij de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven, en de wijze waarop de voormelde aangiften ter inzage worden gelegd conform paragraaf 2.

§4. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen stelt de aangiften ter beschikking van de Raad van State en van de procureur des Konings, als die daarom verzoeken.”

**Art. 73.** In artikel 199 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 3 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, eerste en tweede lid, en paragraaf 3, eerste lid, wordt het woord “verkiezingsuitgaven” vervangen door de woorden “uitgaven voor verkiezingspropaganda”;
- 2° in paragraaf 9 wordt de zinsnede “artikel 199” vervangen door de zinsnede “artikel 197”.

**Art. 74.** In artikel 200, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 3 juni 2016, worden tussen het woord “giften” en het woord “worden” de woorden “en van de sponsoring” gevoegd.

**Art. 75.** In artikel 201/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 3 juni 2016 en gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, vierde lid, worden de woorden “Raad van Verkiezingsbetwistingen” vervangen door de woorden “Raad voor Verkiezingsbetwistingen” en wordt de zinsnede “artikel 25” vervangen door de zinsnede “artikel 28”;
- 2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt de zinsnede “schorsing en de vervallenverklaring, bedoeld in artikel 199, § 8 en § 9” vervangen door de zinsnede “sancties, vermeld in artikel 199”.

**Art. 76.** In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een artikel 201/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 201/2. De rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied waarin de nationale zetel van de partij gevestigd is, verwerkt als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, de persoonsgegevens die nodig zijn om haar opdrachten, vermeld in artikel 196 en 198 van dit decreet, te kunnen uitoefenen.

De Raad voor Verkiezingsbetwistingen verwerkt als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, de persoonsgegevens die nodig zijn om zijn opdrachten, vermeld in artikel 197 en 199 van dit decreet, te kunnen uitoefenen.

De Controlecommissie Verkiezingsuitgaven verwerkt als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, de persoonsgegevens die nodig zijn om haar opdrachten, vermeld in artikel 196, 197 en 200 van dit decreet, te kunnen uitoefenen.

De maximale bewaartermijn voor de persoonsgegevens, vermeld in het eerste tot en met derde lid, bedraagt 210 dagen na de verkiezingen.

De Vlaamse Regering kan een entiteit aanwijzen als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens in de meldingen, vermeld in artikel 197, §1.”.

**Art. 77.** In artikel 218 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 24 juni 2016, 30 juni 2017 en 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 in de gevallen van de oprichting van een nieuw district met toepassing van artikel 115 van het decreet over het lokaal bestuur of met toepassing van artikel 347/1 van het voormelde decreet;”;

2° in paragraaf 1, 3°, wordt de zinsnede “artikel 216” vervangen door de zinsnede “artikel 28 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges”;

3° er wordt een paragraaf 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§3/1. In de gevallen, vermeld in paragraaf 1, 2°/1, wordt in afwijking van artikel 16, §2, geen exemplaar van de lijst van de gemeenteraadskiezers aan het stadsdistrictscollege bezorgd, en wordt artikel 20, §4, gelezen als volgt:

“§4. Paragraaf 1 tot en met 3 zijn van overeenkomstige toepassing op de buitengewone verkiezing van de eerste stadsdistrictsraad, met dien verstande dat “de gemeente” gelezen wordt als “het nieuwe stadsdistrict”.

De buitengewone verkiezing van de eerste stadsdistrictsraad van een nieuw stadsdistrict vindt plaats op dezelfde dag als de gewone verkiezing, vermeld in artikel 6, en wordt georganiseerd met toepassing van de bepalingen voor de gewone verkiezingen, vermeld in artikel 6.”;

4° in paragraaf 4 wordt de zinsnede “of 216” telkens vervangen door de zinsnede “van dit decreet of artikel 28 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges”.

**Art. 78.** In artikel 219 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017, wordt punt 3° opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“3° het aantal kiezers dat op de kiezerslijst is ingeschreven, vermeld in artikel 191, §1 en §2, wordt vastgesteld conform artikel 218, §4, tweede lid;”.

**Art. 79.** Aan artikel 261, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Voor de betaling van de presentiegelden en vergoedingen, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 5° en 6°, is de provincie gemachtigd om de voor- en achternaam, het rijksregisternummer en het bankrekeningnummer van de aanvragers te registreren en de voormelde gegevens te bewaren tot twaalf maanden na de dag van de verkiezingen. De voormelde gegevens mogen aan een dienstverlener bezorgd worden met het oog op de voormelde uitbetaling.

Met uitzondering van het bankrekeningnummer bezorgt de provincie de gegevens, vermeld in het tweede lid, die betrekking hebben op een aanvrager van een presentiegeld, aan de gemeente waar de voormelde aanvrager zijn verblijfplaats heeft. De gemeente registreert in de bevolkingsregisters hoeveel keer de aanvrager in een stem- of telbureau gezeteld heeft. De voormelde informatie wordt door de gemeente bewaard tot de aanvrager overleden is.”.

### Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012

**Art. 80.** Aan artikel 9 van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De Vlaamse Regering wijst de entiteit aan die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), voor de verwerking van de persoonsgegevens die de Vlaamse Regering ontvangt conform paragraaf 1 tot en met 3.”.

**Art. 81.** In artikel 10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het vierde lid wordt opgeheven;
- 2° in het vijfde lid wordt de zin “Die lijsten worden ook opgehangen in elk stemhokje.” opgeheven.

**Art. 82.** Aan artikel 11, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het personeelslid, vermeld in het eerste lid, deelt binnen 24 uur na zijn aanwijzing aan het agentschap, opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap “Agentschap Binnenlands Bestuur”, zijn voor- en achternaam, rijksregisternummer, e-mailadres en telefoonnummer mee, zodat het agentschap met hem contact kan opnemen als dat nodig is voor de verkiezingsorganisatie en zodat een authenticatie van deze persoon mogelijk is om hem toegang te verlenen tot de digitale verkiezingsapplicaties die hem ter beschikking worden gesteld voor de uitoefening van zijn functie. De voormelde gegevens worden bewaard tot de dag van de verkiezingen.”.

**Art. 83.** In artikel 12 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het Vlaams Parlement stelt een college van ten minste vier deskundigen samen en wijst die deskundigen aan voor een periode van zes jaar, uiterlijk drie maanden vóór de dag van de verkiezingen.

Een van de deskundigen, vermeld in het eerste lid, heeft een licentiaats-diploma in de rechten of een diploma van master in de rechten. De andere deskundigen zijn informaticaspecialisten.

Als er geen nieuwe deskundigen worden aangewezen conform het eerste lid, blijven de aangewezen deskundigen hun functies uitoefenen zolang er geen nieuwe aanwijzing plaatsvindt. De deskundigen die vervolgens aangewezen worden, oefenen hun functies alleen uit voor de resterende duur van de termijn van zes jaar, vermeld in het eerste lid.”;

2° aan paragraaf 2, eerste lid, wordt de zinsnede “, en hebben op de verkiezingsdag ook toegang tot de stemlokalen” toegevoegd;

3° aan paragraaf 3 wordt de zinsnede “, en ook aanbevelingen over juridische aangelegenheden” toegevoegd.

**Art. 84.** In artikel 16, §1, van hetzelfde decreet wordt het woord “opgeroepen” vervangen door het woord “uitgenodigd”.

**Art. 85.** In artikel 17, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt het woord “opgeroepen” vervangen door het woord “uitgenodigd”.

**Art. 86.** In artikel 22 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Bij digitale stemming maakt de Vlaamse Regering de stemgegevens bekend van de individuele stembureaus waarbij minstens vijfhonderd kiezers hun stem hebben uitgebracht.”;

2° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De stemgegevens van een individueel stembureau waarbij minder dan vijfhonderd kiezers hun stem uitgebracht hebben, worden niet bekendgemaakt. De bekendmaking van de stemgegevens wordt in dat geval beschouwd als het kenbaar maken van het geheim van de stemming, vermeld in artikel 241 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet.”.

**Art. 87.** In artikel 23, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 4° wordt vervangen door wat volgt:

“4° de lijst van de kiezers die niet op de aanstiplijsten stonden, maar die toch gestemd hebben, vermeld in artikel 143, eerste lid, 2°, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet, en de documenten die de voorzitter van die kiezers heeft ontvangen conform artikel 137, §3, van het voormelde decreet;”;

2° er worden een punt 5° en een punt 6° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “5° de lijst van de kiezers die volmacht hebben uitgeoefend voor een andere kiezer, vermeld in artikel 143, eerste lid, 1°, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet;
- 6° de lijst met de samenstelling van het stembureau die is bezorgd conform artikel 50, zesde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet.”.

**Art. 88.** In artikel 26, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

- “1° de processen-verbaal van het gemeentelijk hoofdbureau, vermeld in artikel 25, eerste lid, van dit decreet, de processen-verbaal van het gemeentelijk hoofdbureau over de voorlopige en de definitieve afsluiting, samen met de voordrachtsakten, vermeld in artikel 68, §1, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet, en de stukken die aan de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau werden bezorgd overeenkomstig artikel 89, 90 en 91 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet;”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

**Art. 89.** Aan artikel 6, §3, van het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2023, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een raadslid dat zich in een situatie van verhindering bevindt als vermeld in artikel 12, 5°, kan worden verkozen als schepen of voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst of aangeduid worden als aangewezen-burgemeester. In voorkomend geval en in afwijking van artikel 12, 5°, kan dat raadslid vervolgens de eed afleggen van het betreffende mandaat.”.

**Art. 90.** In artikel 7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Op de installatievergadering verkiest de gemeenteraad op basis van een akte van voordracht van kandidaat-voorzitter die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tweede lid, een voorzitter onder de gemeenteraadsleden van Belgische nationaliteit. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van voordracht van kandidaat-voorzitter vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van voordracht van kandidaat-voorzitter wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze draagt een gemeenteraadslid voor dat de Belgische nationaliteit heeft;
- 2° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het eerste lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 3° ze is ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen;

- 4° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-voorzitter voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 5° ze is uiterlijk drie dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de algemeen directeur bezorgd.

De akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van de kandidaat-voorzitter vermelden. In dat geval kan op de akte van voordracht de naam vermeld worden van een of meer personen die hem zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de voorzitter bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte van voordracht, of als de persoon die in de akte van voordracht is aangewezen als de opvolger van de voorzitter, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen of als er geen opvolger is vermeld, wordt tot vervanging overgegaan conform paragraaf 5. Als de voordracht geen einddatum vermeldt, wordt, in voorkomend geval, de vermelding van een of meer opvolgers als onbestaande beschouwd.”;

- 2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Niemand kan meer dan één akte van voordracht, gedaan op het model, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 2°, ondertekenen.

Alle handtekeningen die in strijd met het verbod, vermeld in het eerste lid, zijn geplaatst, zijn ongeldig. Deze handtekeningen worden niet in aanmerking genomen om de vereisten, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 3° en 4°, te bereiken.

Een verkozene die het verbod, vermeld in het eerste lid, overtreedt, kan voor de duur van de zittingsperiode van de gemeenteraad niet worden benoemd of verkozen als burgemeester, schepen, voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van een gemeenteraadscommissie, voorzitter of lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst, noch een dergelijk mandaat waarnemen. Een verkozene die het verbod, vermeld in het eerste lid, overtreedt, kan de gemeente ook niet vertegenwoordigen of kan namens de gemeente geen mandaat bekleden of waarnemen in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Een verkozene die het verbod, vermeld in het eerste lid, overtreedt, kan evenmin het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen of namens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een mandaat bekleden of waarnemen in een vereniging of vennootschap als vermeld in deel 3, titel 4, of in andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleedt of waarneemt, vervalt dat van rechtswege.”;

- 3° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. Als er geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering wordt bezorgd, verkiest de gemeenteraad binnen veertien dagen een voorzitter onder de gemeenteraadsleden van Belgische nationaliteit.

De gemeenteraadsleden kunnen voor de verkiezing van een voorzitter, vermeld in het eerste lid, een akte van voordracht die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het derde lid, bezorgen aan de algemeen directeur. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van voordracht van kandidaat-voorzitter vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van voordracht van kandidaat-voorzitter wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze draagt een gemeenteraadslid voor dat de Belgische nationaliteit heeft;
- 2° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het tweede lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 3° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-voorzitter voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 4° ze is uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad na de installatievergadering aan de algemeen directeur bezorgd.

De akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van de kandidaat-voorzitter vermelden. In dat geval kan op de akte van voordracht de naam vermeld worden van een of meer personen die hem zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de voorzitter bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat van de voorzitter eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte van voordracht, of als de persoon die in de akte van voordracht is aangewezen als opvolger van de voorzitter, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, of als er geen opvolger is vermeld, wordt tot vervanging overgegaan conform paragraaf 5. Als de voordracht geen einddatum vermeldt, wordt, in voorkomend geval, de vermelding van een of meer opvolgers als onbestaand beschouwd.

Niemand kan meer dan één akte van voordracht, gedaan op de modelakte, vermeld in het derde lid, 2°, ondertekenen.

Alle handtekeningen die in strijd met het verbod, vermeld in het vijfde lid, zijn geplaatst, zijn ongeldig. Deze handtekeningen worden niet in aanmerking genomen om de vereisten, vermeld in het derde lid, 3°, te bereiken. Overtredingen van het voormelde verbod worden bestraft conform paragraaf 2, derde lid.

De voorzitter van de vergadering gaat na of de akte van voordracht van kandidaat-voorzitter ontvankelijk is conform het derde tot en met het zesde lid.

De verkiezing, vermeld in het eerste lid, vindt plaats bij geheime stemming.

De kandidaat die de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot voorzitter van de gemeenteraad. Als geen enkele kandidaat de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald en als verschillende kandidaten zijn voorgedragen voor het vacante mandaat, vindt



een tweede stemronde plaats, waarin wordt gestemd op de twee kandidaten die in de eerste stemronde de meeste stemmen hebben behaald. Bij staking van stemmen in de eerste stemronde komt de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, in aanmerking voor de tweede stemronde. De kandidaat die in de tweede stemronde de meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot voorzitter. Bij staking van stemmen in de tweede stemronde is de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, verkozen tot voorzitter. Als de naamstemmen bepalend zijn en de kandidaten een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, is de voorgedragen kandidaat verkozen van wie de lijst bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft behaald.”;

- 4° in paragraaf 5, eerste lid, wordt tussen de zinsnede “de installatievergadering van de gemeenteraad” wordt gelezen als “de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad, vermeld in paragraaf 5”, en de zinsnede “verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen” wordt gelezen als “gemeenteraadsleden” de zinsnede “drie dagen”, vermeld in paragraaf 1, wordt gelezen als “acht dagen”, ingevoegd.

**Art. 91.** In artikel 10, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden in punt 8° de woorden “leidend ambtenaar van een sociale huisvestingsmaatschappij” vervangen door de woorden “directeur van een woonmaatschappij”.

**Art. 92.** In artikel 43 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021 en 17 februari 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Behalve de schepenen die benoemd zijn conform artikel 42, §1, derde lid, en §3, tweede en derde lid, verkiest de gemeenteraad de schepenen onder de gemeenteraadsleden op basis van een gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tweede lid. De Vlaamse Regering stelt het model van de gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het eerste lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 2° ze is ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen;
- 3° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaten zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-schepenen voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 4° ze is uiterlijk drie dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de algemeen directeur bezorgd.

De gezamenlijke akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van een kandidaat-schepenen vermelden. In dat geval kan op de gezamenlijke akte van voordracht de naam vermeld worden van een of meer personen



die hem zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de schepen bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de gezamenlijke akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de gezamenlijke akte van voordracht, of als de persoon die in de gezamenlijke akte van voordracht is vermeld als de persoon die de schepen zou opvolgen, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen of als er geen opvolger is vermeld, wordt tot vervanging overgegaan conform artikel 49. Als de voordracht geen einddatum vermeldt, wordt, in voorkomend geval, de vermelding van een of meer opvolgers als onbestaande beschouwd.

De gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen wordt ondertekend met naleving van het initiatiefrecht, vermeld in artikel 5, §3. De overtreding van het voormelde gebod wordt bestraft conform artikel 7, §2.

Niemand kan meer dan één gezamenlijke akte van voordracht ondertekenen. De overtreding van het voormelde verbod wordt bestraft conform artikel 7, §2.

De algemeen directeur bezorgt een afschrift van de gezamenlijke akte van voordracht aan de burgemeester.”;

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. Als er geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat-schepenen aan de voorzitter van de installatievergadering wordt bezorgd, beslist de gemeenteraad op de installatievergadering over het aantal te verkiezen schepenen en wordt binnen veertien dagen overgegaan tot afzonderlijke verkiezing van de schepenen onder de gemeenteraadsleden. De gemeenteraadsleden kunnen voor de voormelde verkiezing kandidaat-schepenen voordragen via een individuele akte van voordracht die voldoet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tweede lid. De Vlaamse Regering stelt het model van de individuele akte van voordracht vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de individuele akte van voordracht wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een ontvankelijke individuele akte van voordracht voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het eerste lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 2° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-schepen voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 3° ze is uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad na de installatievergadering aan de algemeen directeur bezorgd.

De individuele akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van de kandidaat-schepen vermelden. In dat geval kan op de individuele akte van voordracht de naam vermeld worden van een of meer personen die hem zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de schepen bij het bereiken van de einddatum van het mandaat

van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de individuele akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de individuele akte van voordracht, of als de persoon die in de individuele akte van voordracht is vermeld als de persoon die de schepen zou opvolgen, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen of als er geen opvolger is vermeld, wordt tot vervanging overgegaan conform artikel 49. Als de voordracht geen einddatum vermeldt, wordt, in voorkomend geval, de vermelding van een of meer opvolgers als onbestaand beschouwd.

Met behoud van de toepassing van paragraaf 1 kan elk gemeenteraads-lid maar één akte van voordracht ondertekenen per schepenmandaat. Over-treding van het voormelde verbod wordt bestraft conform artikel 7, §2. Als de schriftelijk voorgedragen kandidaten niet volstaan om het college volledig samen te stellen, kunnen onder de gemeenteraadsleden kandidaten mondeling op de zitting worden voorgedragen. Voor een kandidaat die op de zitting wordt voorgedragen, blijkt tijdens de zitting en vóór de stemming dat een meerderheid van de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst zijn verkozen als de voorgedragen kandidaat, de voordracht van die kandidaat steunt. Als de voormelde steun niet wordt aangetoond, wordt de voordracht van deze kandidaat niet in aanmerking genomen.

De voorzitter van de vergadering gaat na of de individuele akte van voor-dracht of, in voorkomend geval, de kandidaat die met toepassing van het vierde lid mondeling wordt voorgedragen, aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoet.

De verkiezing vindt plaats bij geheime stemming door evenveel afzonder-lijke stemmingen als er schepenen te kiezen zijn.

De kandidaat die de volstreckte meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot schepen. Als geen enkele kandidaat de volstreckte meerderheid van de stemmen heeft behaald en als verschillende kandidaten zijn voorgedragen voor het vacante schepenmandaat, vindt een tweede stem-ronde plaats. In de voormelde tweede stemronde wordt gestemd op de twee kandidaten die in de eerste stemronde de meeste stemmen hebben behaald. Bij staking van stemmen in de eerste stemronde komt de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, in aanmerking voor de tweede stemronde. De kandidaat die in de tweede stem-ronde de meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot sche-pen. Bij staking van stemmen in de tweede stemronde is de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, verkozen tot schepen.

Als de naamstemmen bepalend zijn en de kandidaten een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, is de voorgedragen kandidaat van de lijst die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft behaald, verkozen.”;

- 3° in paragraaf 4 wordt de zinsnede “paragraaf 1, tweede lid, paragraaf 3, tweede lid” vervangen door de zinsnede “paragraaf 1, derde lid, paragraaf 3, derde lid”.

**Art. 93.** In artikel 45, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “artikel 43, §1, tweede lid, en §3, tweede lid,” vervangen door de zinsnede “artikel 43, §1, derde lid, en §3, derde lid,”.

**Art. 94.** In artikel 49 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2023, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. In al de volgende gevallen kan de gemeenteraad met behoud van de toepassing van artikel 42, §3, eerste lid, beslissen om een opengevallen schepenmandaat niet in te vullen:

- 1° een schepen aanvaardt zijn schepenmandaat niet;
- 2° een schepen wordt van zijn mandaat vervallen verklaard;
- 3° een schepen wordt als verhinderd beschouwd;
- 4° een schepen wordt afgezet of is geschorst;
- 5° een schepen heeft ontslag genomen of is overleden.

De mogelijkheid, vermeld in het eerste lid, bestaat niet als er in de akte van voordracht een opvolger is vermeld conform artikel 43 en de opvolger geïnstalleerd wordt.

Als de gemeenteraad beslist om het mandaat niet in te vullen, kan het mandaat voor de rest van de zittingsperiode niet meer ingevuld worden. Als de gemeenteraad het mandaat wenst in te vullen, wordt tot een nieuwe verkiezing van een schepen overgegaan binnen twee maanden nadat het schepenmandaat is opengevallen. De schepen wordt verkozen op basis van een akte van voordracht van de kandidaat-schepen die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het vierde lid. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van voordracht van de kandidaat-schepen vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van voordracht van de kandidaat-schepen wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een ontvankelijke akte van voordracht van de kandidaat-schepen voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het derde lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 2° ze is ondertekend door meer dan de helft van de gemeenteraadsleden;
- 3° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-schepen voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 4° ze is uiterlijk acht dagen voor de vergadering van de gemeenteraad waarop de vervanging geagendeerd is, aan de algemeen directeur bezorgd.

De akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van de kandidaat-schepen vermelden. In dat geval kan op de akte van voordracht de naam van een of meer personen vermeld worden die hem zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de schepen bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte van voordracht, of als de persoon die in de akte van voordracht is vermeld als de persoon die de schepen zou opvolgen, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen of als er geen opvolger is vermeld, wordt tot vervanging overgegaan conform dit artikel. Als de voordracht geen einddatum vermeldt, wordt, in voorkomend geval, de vermelding van een of meer opvolgers als onbestaand beschouwd.

Met behoud van de toepassing van artikel 43 kan elk gemeenteraadslid maar één akte van voordracht ondertekenen per schepenmandaat. Overtreding van het voormelde verbod wordt bestraft conform artikel 7, §2.

De voorzitter van de gemeenteraad gaat op de vergadering van de gemeenteraad waarop de akte van voordracht van de kandidaat-schepen geagendeerd is, na of de akte van voordracht ontvankelijk is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard.

Als binnen twee maanden na het openvallen van een schepenmandaat en voor de bezorging van de akte van voordracht, die is genomen met toepassing van het eerste tot en met het vierde lid, een bijkomend schepenmandaat openvalt, waarvan de gemeenteraad het mandaat ook wenst in te vullen, kan voor de vervanging van al die mandaten overgegaan worden tot een verkiezing conform artikel 43, §1 en §2, met dien verstande dat "drie dagen" wordt gelezen als "acht dagen". De oorspronkelijke termijn van twee maanden voor het mandaat dat het eerst opengevallen is, blijft in dat geval van toepassing. Als evenwel toepassing wordt gemaakt van de mogelijkheid, vermeld in het eerste lid, blijft voor het tweede opengevallen mandaat de termijn, vermeld in het derde lid, van toepassing.

In de gevallen, vermeld in het eerste en het achtste lid, kan in afwijking van artikel 43, §4, op de akte van voordracht van de kandidaat-schepen worden bepaald dat een of meer nieuw verkozen schepenen de rang innemen van degenen die ze vervangen.

Als twee maanden na het openvallen van het schepenmandaat nog geen nieuwe schepen is benoemd conform het eerste en het achtste lid, kan de schepen op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad verkozen worden conform artikel 43, §3.

Tot aan de nieuwe verkiezing kan het mandaat worden waargenomen conform paragraaf 2."

**Art. 95.** In artikel 58 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021 en gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2023, wordt paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

"§3. In afwijking van paragraaf 2 en artikel 59 kan de Vlaamse Regering een burgemeester benoemen voor minder dan zes jaar in geval van een ontvankelijke akte van opvolging die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tweede lid. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van opvolging vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van opvolging wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een ontvankelijke akte van opvolging voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze draagt een gemeenteraadslid voor dat de Belgische nationaliteit heeft;
- 2° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het eerste lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 3° ze vermeldt de einddatum van het mandaat van burgemeester. De opvolging kan op zijn vroegst in werking treden op 1 oktober van het vierde jaar van de bestuursperiode;
- 4° ze vermeldt de naam van de persoon die de burgemeester opvolgt. De voormelde persoon behoort tot dezelfde fractie als de burgemeester die wordt opgevolgd;

- 5° ze is ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen;
- 6° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat-opvolger zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-opvolger voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 7° ze is uiterlijk drie dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de algemeen directeur bezorgd.

Bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van de burgemeester, vermeld in de akte van opvolging, is de burgemeester van rechtswege ontslagnemend.

Als het mandaat van burgemeester eindigt voor 1 oktober van het vierde jaar van de bestuursperiode, wordt de akte van opvolging zonder voorwerp en wordt tot vervanging overgegaan conform paragraaf 2.

Als het mandaat van burgemeester vervroegd eindigt op of na 1 oktober van het vierde jaar van de bestuursperiode, neemt het raadslid, vermeld in de opvolgakte, het mandaat vervroegd op.

Als de persoon die in de akte van opvolging is vermeld, geen gemeenteraadslid meer is, wordt de akte van opvolging zonder voorwerp.

Een nieuwe akte van opvolging kan alleen worden ingediend in de volgende gevallen:

- 1° de akte van opvolging is onontvankelijk;
- 2° het mandaat van de burgemeester eindigt voor 1 oktober van het vierde jaar van de bestuursperiode en er wordt tot vervanging overgegaan conform paragraaf 2;
- 3° voor de einddatum van het mandaat van de burgemeester is de persoon die in de akte van opvolging is vermeld, geen gemeenteraadslid meer.

Het tweede lid, met uitzondering van punt 7°, is van toepassing op de nieuwe akte van opvolging, vermeld in het zevende lid. De voormelde nieuwe akte van opvolging wordt uiterlijk acht dagen voor de vergadering van de gemeenteraad aan de algemeen directeur bezorgd.

Als bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van burgemeester, vermeld in de akte van opvolging, de persoon die in de akte van opvolging is vermeld, het mandaat niet opneemt of als na de opvolging het mandaat van burgemeester vroegtijdig eindigt, wordt de burgemeester vervangen op basis van een akte van voordracht die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tiende lid. De Vlaamse Regering stelt het model van de voormelde akte van voordracht vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de voormelde akte van voordracht wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een akte van voordracht als vermeld in het negende lid, is ontvankelijk als ze voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze draagt een gemeenteraadslid voor dat de Belgische nationaliteit heeft;
- 2° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het negende lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 3° ze vermeldt de naam van de kandidaat-burgemeester. De kandidaat-burgemeester behoort tot dezelfde fractie als de burgemeester die wordt vervangen;
- 4° ze is ondertekend door meer dan de helft van de gemeenteraadsliden;

- 5° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat-opvolger zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-opvolger voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 6° ze is uiterlijk acht dagen voor de vergadering van de gemeenteraad waarop de vervanging van de burgemeester is geagendeerd, aan de algemeen directeur bezorgd.

Niemand kan meer dan één akte van opvolging of één akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van het voormelde verbod wordt bestraft conform artikel 7, §2.

De algemeen directeur bezorgt een afschrift van de akte van opvolging of de akte van voordracht aan de burgemeester.

Nadat de gemeenteraadsleden de eed hebben afgelegd, bezorgt de algemeen directeur in voorkomend geval de akte van opvolging aan de voorzitter van de gemeenteraad. In voorkomend geval bezorgt de algemeen directeur de akte van voordracht, vermeld in het negende lid, aan de voorzitter van de gemeenteraad.

De voorzitter van de gemeenteraad gaat na of de akte van opvolging of de akte van voordracht voldoet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden. Alleen de handtekeningen van de gemeenteraadsleden die de eed hebben afgelegd, worden daarvoor in aanmerking genomen, met inbegrip van de opvolgers die de akte van opvolging hebben ondertekend en die nadien als gemeenteraadslid de eed hebben afgelegd. Als de akte van opvolging of de akte van voordracht, vermeld in het eerste en het negende lid, ontvankelijk is, bezorgt de voorzitter de akte aan de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering beslist of de opvolger of kandidaat-burgemeester al dan niet benoemd wordt.”.

**Art. 96.** In artikel 62 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt het woord “benoemd” vervangen door het woord “aangeduid”;
- 2° in het eerste lid wordt de zinsnede “en 59, waarbij “de installatievergadering” wordt gelezen als “de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad, volgens op de benoeming van de nieuwe burgemeester”” opgeheven;
- 3° in het tweede lid worden de woorden “nieuwe benoeming” vervangen door de woorden “eedafliegging van de aangewezen-burgemeester tijdens de gemeenteraad”.

**Art. 97.** In artikel 90 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Op de vergadering van de raad voor maatschappelijk welzijn aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad verkiest de raad voor maatschappelijk welzijn, hetzij onder de voorzitter of de leden van het vast bureau, hetzij onder de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, een voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst. De voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst wordt verkozen op basis van een akte van voordracht die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in



het tweede lid. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een ontvankelijke akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het eerste lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 2° ze is ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen;
- 3° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-voorzitter voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 4° ze is uiterlijk drie dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de algemeen directeur bezorgd.

Niemand kan meer dan één akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van het voormelde verbod wordt bestraft conform artikel 7, §2.

De akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst vermelden. In dat geval kan op de akte van voordracht de naam van een of meer personen die hem zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat, vermeld worden. In voorkomend geval is de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte van voordracht, of als de persoon die in de akte van voordracht is aangewezen als de persoon die de voorzitter zou opvolgen, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de voordracht geen einddatum vermeldt, wordt, in voorkomend geval, de vermelding van een of meer opvolgers als onbestaand beschouwd.

Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, of als er geen opvolger is vermeld, wordt tot vervanging overgegaan conform artikel 106.”;

- 2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. Als er geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst aan de voorzitter van de installatievergadering wordt bezorgd, gaat de raad voor maatschappelijk welzijn binnen veertien dagen over tot de verkiezing van een voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst op basis van een akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tweede lid. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van voordracht van



de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een ontvankelijke akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het eerste lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 2° ze is ondertekend door de meerderheid van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-schepen voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 3° ze is uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de raad voor maatschappelijk welzijn na de installatievergadering aan de algemeen directeur bezorgd.

Met behoud van de toepassing van paragraaf 1 kan elk lid van de raad voor maatschappelijk welzijn maar één akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van het voormelde verbod wordt bestraft conform artikel 7, §2.

De akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van de kandidaat-voorzitter vermelden. In dat geval kan op de akte van voordracht de naam vermeld worden van een of meer personen die hem zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de voorzitter bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld.

Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte van voordracht, of als de persoon die in de akte van voordracht is vermeld als de persoon die de voorzitter zou opvolgen, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, of als er geen opvolger is vermeld, wordt tot vervanging overgegaan conform artikel 106. Als de voordracht geen einddatum vermeldt, wordt, in voorkomend geval, de vermelding van een of meer opvolgers als onbestaand beschouwd.

De voorzitter van de vergadering gaat na of de akte van voordracht aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoet.

De verkiezing vindt plaats bij geheime stemming.

De kandidaat die de volstrekte meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst. Als geen enkele kandidaat de volstrekte meerderheid van de stemmen heeft behaald en als verschillende kandidaten zijn voorgedragen voor het vacante mandaat, vindt een tweede stemronde plaats, waarin wordt gestemd op de twee kandidaten die in de eerste stemronde de meeste stemmen hebben behaald. Bij staking van stemmen in de eerste stemronde komt de kandidaat die bij de verkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, in aanmerking voor de tweede stemronde. De kandidaat die in de tweede stemronde de meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot voorzitter. Bij staking van stemmen in de tweede stemronde is de kandidaat die bij de verkiezingen de meeste naamstemmen heeft behaald, verkozen tot voorzitter. Als de naamstemmen bepalend zijn en de kandidaten een gelijk aantal

naamstemmen hebben behaald, is de voorgedragen kandidaat van wie de lijst bij de verkiezingen de meeste stemmen heeft behaald, verkozen.”.

**Art. 98.** Artikel 92 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 92. De leden en kandidaat-opvolgers van het bijzonder comité voor de sociale dienst worden schriftelijk voorgedragen door de verkozenen voor de gemeenteraad op basis van akten van voordracht die voldoen aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tweede lid. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van voordracht van leden en kandidaat-opvolgers van het bijzonder comité voor de sociale dienst vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van voordracht van leden en kandidaat-opvolgers van het bijzonder comité voor de sociale dienst wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een ontvankelijke akte van voordracht van leden en kandidaat-opvolgers van het bijzonder comité voor de sociale dienst voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het eerste lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 2° ze vermeldt de voornaam of voornamen, de achternaam, de geboortedatum, het beroep, het rijksregisternummer en de hoofdverblijfplaats van de kandidaat-leden;
- 3° ze is ondertekend door de meerderheid van de verkozenen van dezelfde lijst of groep van lijsten die aan de lokale verkiezingen hebben deelgenomen, of, als de voorgedragen kandidaat deelgenomen heeft aan de lokale verkiezingen, door de meerderheid van de verkozenen van dezelfde lijst of groep van lijsten die aan de lokale verkiezingen hebben deelgenomen. Het aantal handtekeningen wordt berekend na de schrapping van de ongeldige handtekeningen, vermeld in het zevende lid. Als een lijst of groep van lijsten maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 4° ze vermeldt kandidaat-leden van verschillend geslacht, tenzij het gaat om een lijst of groep van lijsten waaraan maar één zetel in het bijzonder comité voor de sociale dienst is toegewezen;
- 5° ze vermeldt niet meer kandidaat-leden dan het aantal dat aan de lijst of groep van lijsten is toegewezen conform artikel 91, of dan het aantal vacante mandaten met toepassing van artikel 95;
- 6° ze is uiterlijk drie dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de algemeen directeur bezorgd.

Als een lijst of groep van lijsten die maar twee verkozenen telt, twee akten van voordracht indient terwijl er maar één kandidaat-lid aan de lijst of de groep van lijsten is toegewezen, zijn beide akten onontvankelijk.

De akte van voordracht kan de voornaam of voornamen, de achternaam, de geboortedatum, het beroep, het rijksregisternummer en de hoofdverblijfplaats van een of meer opvolgers van een kandidaat-lid vermelden. Dezelfde persoon kan opvolger zijn van twee of meer kandidaat-leden die op dezelfde akte van voordracht zijn voorgedragen. Dezelfde persoon kan ook kandidaat-lid en kandidaat-opvolger zijn.

De akte van voordracht vermeldt in voorkomend geval voor elk kandidaat-lid de kandidaat-opvolgers in de volgorde waarin die zijn voorbestemd om het lid te vervangen.

De akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van een kandidaat-lid of van een kandidaat-opvolger vermelden. De opvolger voldoet ook aan de voorwaarden voor de ondertekening, vermeld in het tweede lid. In voorkomend geval is het lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte van voordracht, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op. Als de voordracht geen einddatum vermeldt, wordt, in voorkomend geval, de vermelding van een of meer opvolgers als onbestaand beschouwd.

Niemand kan meer dan één akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van het voormelde verbod wordt bestraft conform artikel 7, §2.

De algemeen directeur bezorgt een afschrift van de akten van voordracht aan de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn.

De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn gaat na of de akten van voordracht voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het tweede tot en met het zesde lid.”.

**Art. 99.** In artikel 95 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021 en 17 februari 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid wordt het woord “derde” vervangen door het woord “tweede”;
- 2° aan het tweede lid wordt de volgende zinsnede toegevoegd: “en “drie dagen voor de installatievergadering” wordt gelezen als “acht dagen voor de vergadering vermeld in artikel 95, derde lid””;
- 3° in het derde lid wordt het woord “drie” vervangen door het woord “acht” en wordt het woord “derde” vervangen door het woord “tweede”;
- 4° in het vijfde lid wordt het woord “derde” vervangen door het woord “tweede”;
- 5° in het vijfde lid wordt tussen de woorden “tot en met zevende lid” en de woorden “Bij staking van stemmen” de zinsnede “, met dien verstande dat “drie dagen voor de installatievergadering” wordt gelezen als “acht dagen voor de vergadering als vermeld in artikel 95, vijfde lid”” ingevoegd.

**Art. 100.** In artikel 106, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2023, wordt tussen de zinsnede ““de vergadering van de raad voor maatschappelijk welzijn aansluitend op de installatievergadering van de gemeenteraad” wordt gelezen als “de eerstvolgende vergadering van de raad voor maatschappelijk welzijn”,” en de zinsnede ““verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen” wordt gelezen als “raadsleden van de raad voor maatschappelijk welzijn”,” de zinsnede ““drie dagen” vermeld in paragraaf 1 wordt gelezen als “acht dagen”,” ingevoegd.

**Art. 101.** In artikel 119 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Met behoud van de toepassing van het eerste lid vindt de installatievergadering van de districtsraad plaats op dezelfde dag als de installatievergadering van de gemeenteraad of uiterlijk 30 dagen na de installatie van de gemeenteraad.”.

**Art. 102.** In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2023, wordt een artikel 119/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 119/1. In afwijking van artikel 119, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 6, §1, gelden de volgende bepalingen bij de oprichting van een nieuw district, vermeld in artikel 115:

- 1° als er geen bezwaar is ingediend tegen de verkiezing, worden de verkozen districtsraadsleden door de voorzitter van de gemeenteraad ten minste acht dagen voor de installatievergadering van de districtsraad op de hoogte gebracht van de datum, het uur en de plaats van de installatievergadering. Bij ontstentenis van oproeping door de voorzitter van de gemeenteraad, vindt de installatievergadering van rechtswege plaats dertig dagen na de installatie van de gemeenteraad, in het gemeentehuis om 20 uur. De algemeen directeur brengt bij ontstentenis van oproeping door de voorzitter van de gemeenteraad voor de goede orde de nieuw verkozen districtsraadsleden daarvan op de hoogte;
- 2° als er bezwaar is ingediend tegen de verkiezing en als die vervolgens toch geldig is verklaard, roept de voorzitter van de gemeenteraad de nieuw verkozen raadsleden samen op de installatievergadering binnen vijftien dagen na de dag waarop de uitslag van de verkiezing definitief is, maar op zijn vroegst na de installatievergadering van de gemeenteraad;
- 3° als er bezwaar is ingediend tegen de verkiezing en als die verkiezing vervolgens ongeldig is verklaard en er een nieuwe verkiezing moet worden gehouden, roept de voorzitter van de gemeenteraad de verkozen raadsleden samen op de installatievergadering binnen vijftien dagen na de dag waarop de uitslag van de nieuwe verkiezing definitief is.

In afwijking van artikel 119, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 6, §2, zit bij de oprichting van een nieuw district, vermeld in artikel 115, de voorzitter van de gemeenteraad de installatievergadering voor. Hij blijft voorzitter van de districtsraad tot er een nieuwe voorzitter verkozen is. Als de voorzitter van de gemeenteraad de installatievergadering niet kan voorzitten, zit een lid van het college van burgemeester en schepenen in afnemende volgorde van rang ze voor.

In afwijking van artikel 119, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 8, brengt een verkozen districtsraadslid dat voor zijn installatie afstand wil doen van zijn mandaat, de voorzitter van de gemeenteraad daarvan schriftelijk op de hoogte. De voormelde afstand wordt definitief zodra de districtsraad daarvan heeft kennisgenomen.”.

**Art. 103.** In artikel 120 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt het woord “is” vervangen door de zinsnede “en 7/1 zijn”;
- 2° in het eerste lid wordt tussen de zinsnede ““burgemeester” wordt gelezen als “districtsburgemeester”” en de zinsnede “, en “de algemeen directeur”” de zinsnede ““, gemeenteraadszitting” wordt gelezen als “zitting van de districtsraad”” ingevoegd;
- 3° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Met behoud van de toepassing van het eerste lid wordt bij de oprichting van een nieuw district, vermeld in artikel 115, de akte van voordracht voor de verkiezing van een voorzitter van de districtsraad bezorgd aan de algemeen directeur van de gemeente.”.

**Art. 104.** In artikel 122 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021 en 17 februari 2023, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Met behoud van de toepassing van het eerste lid wordt bij de oprichting van een nieuw district, vermeld in artikel 115, de akte van voordracht voor de verkiezing van de districtsschepenen bezorgd aan de algemeen directeur van de gemeente. De algemeen directeur bezorgt een afschrift van de akte van voordracht voor de verkiezing van de districtsschepenen aan de burgemeester.”.

**Art. 105.** In artikel 123 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021 en gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2023, wordt paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

“§3. In afwijking van paragraaf 2 kan een akte van opvolging van districtsburgemeester die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tweede lid, worden ingediend. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van opvolging van districtsburgemeester vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van opvolging van districtsburgemeester wordt ingediend bij de districtssecretaris.

Een ontvankelijke akte van opvolging van districtsburgemeester voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze draagt een districtsraadslid voor dat de Belgische nationaliteit heeft;
- 2° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het eerste lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 3° ze vermeldt de einddatum van het mandaat van districtsburgemeester. De opvolging kan op zijn vroegst in werking treden op 1 oktober van het vierde jaar van de bestuursperiode;
- 4° ze vermeldt de naam van de persoon die de districtsburgemeester opvolgt. De voormelde persoon behoort tot dezelfde fractie als de districtsburgemeester die wordt opgevolgd;
- 5° ze is ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen;
- 6° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat-opvolger zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-opvolger voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 7° ze is uiterlijk drie dagen voor de installatievergadering van de districtsraad aan de districtssecretaris bezorgd.

De akte van opvolging vermeldt de einddatum van het mandaat van de districtsburgemeester en de naam van de persoon die de districtsburgemeester opvolgt. Bij het bereiken van de voormelde einddatum is de districtsburgemeester van rechtswege ontslagnemend.

Als het mandaat van districtsburgemeester eindigt voor 1 oktober van het vierde jaar van de bestuursperiode, is de akte van opvolging zonder voorwerp en wordt tot vervanging overgegaan conform paragraaf 2.

Als het mandaat van districtsburgemeester vervroegd eindigt op of na 1 oktober van het vierde jaar van de bestuursperiode, neemt het raadslid, vermeld in de akte van opvolging, het mandaat vervroegd op.

Als de persoon die in de akte van opvolging is vermeld geen districtsraadslid meer is, wordt de akte van opvolging zonder voorwerp.

Een nieuwe akte van opvolging kan alleen ingediend worden in de volgende gevallen:

- 1° de akte van opvolging is onontvankelijk;
- 2° het mandaat van de districtsburgemeester eindigt voor 1 oktober van het vierde jaar van de bestuursperiode en er wordt tot vervanging overgegaan conform paragraaf 2;
- 3° voor de einddatum van het mandaat van de districtsburgemeester is de persoon die in de akte van opvolging is vermeld, geen districtsraadslid meer.

Het tweede lid, met uitzondering van punt 7°, is van toepassing op de nieuwe akte van opvolging, vermeld in het zevende lid. De voormelde nieuwe akte van opvolging wordt uiterlijk acht dagen voor de vergadering van de districtsraad aan de districtssecretaris bezorgd.

Als bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van districtsburgemeester, vermeld in de akte van opvolging, de persoon die in de akte van opvolging is vermeld, het mandaat niet opneemt of als na de opvolging het mandaat van districtsburgemeester vroegtijdig eindigt, wordt de districtsburgemeester vervangen op basis van een akte van voordracht die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tiende lid. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van voordracht van kandidaat-districtsburgemeester vast en de wijze waarop die ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van voordracht van kandidaat-districtsburgemeester wordt ingediend bij de districtssecretaris.

Een ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-districtsburgemeester voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze draagt een districtsraadslid voor dat de Belgische nationaliteit heeft;
- 2° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het negende lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 3° ze vermeldt de naam van de kandidaat-districtsburgemeester. De kandidaat-districtsburgemeester behoort tot dezelfde fractie als de districtsburgemeester die wordt vervangen;
- 4° ze is ondertekend door meer dan de helft van de districtsraadsleden;
- 5° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat-opvolger zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-opvolger voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 6° ze is uiterlijk acht dagen voor de vergadering van de districtsraad waarop de vervanging van de burgemeester is geagendeerd, aan de districtssecretaris bezorgd.

Niemand kan meer dan één akte van opvolging of een akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van het voormelde verbod wordt bestraft overeenkomstig artikel 7, §2.

De districtssecretaris bezorgt een afschrift van de akte van opvolging of de akte van voordracht aan de districtsburgemeester.

Nadat de districtsraadsleden de eed hebben afgelegd, bezorgt de districtssecretaris in voorkomend geval de akte van opvolging aan de voorzitter van de districtsraad. In voorkomend geval bezorgt de districtssecretaris de akte van voordracht aan de voorzitter van de districtsraad.



De voorzitter van de districtsraad gaat na of de akte van opvolging of de akte van voordracht voldoet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden. Alleen de handtekeningen van de districtsraadsleden die de eed hebben afgelegd, worden daarbij in aanmerking genomen, met inbegrip van de opvolgers die de akte van opvolging hebben ondertekend en die nadien als districtsraadslid de eed hebben afgelegd.

In geval van de oprichting van een nieuw district, vermeld in artikel 115, wordt de akte van opvolging bezorgd aan de algemeen directeur van de gemeente. De algemeen directeur bezorgt een afschrift van de akte van opvolging aan de burgemeester. Nadat de districtsraadsleden de eed hebben afgelegd, bezorgt de algemeen directeur de akte van opvolging aan de voorzitter van de districtsraad.”.

**Art. 106.** In artikel 151, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “tweede” vervangen door het woord “derde”.

**Art. 107.** In artikel 154, §1, derde lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden in punt 5° de woorden “sociale huisvestingsmaatschappij” vervangen door het woord “woonmaatschappij”.

**Art. 108.** In artikel 352 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, 4°, wordt de zinsnede “§1, tweede” vervangen door de zinsnede “§2, derde”;

2° in het tweede lid wordt een punt 5°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“5°/1 worden in artikel 92, zevende lid, van hetzelfde decreet de woorden “de algemeen directeur” gelezen als de woorden “de algemeen directeur van de gemeente waarvan de algemeen directeur aangewezen is als coördinator overeenkomstig artikel 346 van het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017”;;

3° in het tweede lid wordt punt 9° vervangen door wat volgt:

“9° wordt in artikel 191, §4, van hetzelfde decreet de zinsnede “vastgesteld op basis van een extractie uit het Rijksregister” gelezen als de zinsnede “vastgesteld door optelling van de aantallen kiezers in de samengevoegde gemeenten, vastgesteld op basis van een extractie uit het Rijksregister”;;

4° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als een gemeente waar gestemd wordt met een digitaal stelsysteem, en een gemeente waar gestemd wordt zonder een digitaal stelsysteem, samengevoegd worden:

1° zijn artikel 121 en 122 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, voor de verkiezing in de gemeente met stemming op papier, en artikel 9, §2 en §3, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012, voor de verkiezing in de gemeente met digitale stemming, van toepassing op het gezamenlijk gemeentelijk hoofdbureau, in afwijking van artikel 3 en 28, 5°, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012;

2° zijn artikel 157, 158 en 159, eerste lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, voor de verkiezing in de gemeente met stemming op papier, en artikel 23 van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012, voor de verkiezing in de gemeente met digitale stemming, van toepassing op het gezamenlijk gemeentelijk hoofdbureau, in afwijking van artikel 3 en 28, 6°, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012;



- 3° zijn artikel 160 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, voor de verkiezing in de gemeente met stemming op papier, en artikel 24 van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012, voor de verkiezing in de gemeente met digitale stemming, van toepassing op het gezamenlijk gemeentelijk hoofdbureau, in afwijking van artikel 3 en 28, 6°, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012;
- 4° zijn artikel 172 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, voor de verkiezing in de gemeente met stemming op papier, en artikel 26, §1, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012, voor de verkiezing in de gemeente met digitale stemming, van toepassing op het gezamenlijk gemeentelijk hoofdbureau, in afwijking van artikel 3 en 26, §1, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012.”.

**Art. 109.** In artikel 353 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021 en 17 februari 2023, wordt paragraaf 5 opgeheven.

**Art. 110.** In artikel 354 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “119, tweede lid” vervangen door de zinsnede “119/1”.

**Art. 111.** In artikel 354/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. In afwijking van artikel 58, §2 en §3, en artikel 59, eerste lid, kan de Vlaamse Regering in een nieuwe gemeente in de eerste bestuursperiode een burgemeester benoemen voor minder dan zes jaar in geval van een akte van opvolging van burgemeester die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tweede lid. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van opvolging van burgemeester vast en de wijze waarop die ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van opvolging van burgemeester wordt ingediend bij de algemeen directeur-coördinator.

Een ontvankelijke akte van opvolging van burgemeester voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze draagt een gemeenteraadslid voor dat de Belgische nationaliteit heeft;
- 2° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het eerste lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 3° ze vermeldt de einddatum van het mandaat van burgemeester;
- 4° ze vermeldt de voor- en achternaam van de persoon die de burgemeester opvolgt;
- 5° ze is ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen;
- 6° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat-opvolger zijn verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-opvolger voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 7° ze is uiterlijk drie dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de algemeen directeur-coördinator bezorgd.

De akte van opvolging kan ook de einddatum van het mandaat van de kandidaat-opvolger vermelden. In dat geval kan op de akte van opvolging de naam vermeld worden van een of meer personen die worden voorgedragen om hem op te volgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de burgemeester bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend.

Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte van opvolging, of, als de persoon die in de akte van opvolging is vermeld als de persoon die de burgemeester zou opvolgen, zijn mandaat niet opneemt, wordt de voordracht van de eerstvolgende kandidaat-opvolger, vermeld in de akte van opvolging, vervroegd. Als de persoon die als laatste kandidaat-opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen of als er geen opvolger van de kandidaat-opvolger is vermeld, wordt tot vervanging overgegaan conform artikel 58, §1.

Niemand kan meer dan één akte van opvolging ondertekenen. Overtreding van het voormelde verbod wordt bestraft conform artikel 7, §2.

De algemeen directeur-coördinator bezorgt een afschrift van de akte van opvolging aan de burgemeester van de gemeente waarvan hij algemeen directeur is.”.

**Art. 112.** In hetzelfde decreet wordt een artikel 384/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 384/2. In afwijking van artikel 122 en 149, vierde lid, 1°, worden aaneensluitende prestaties, geleverd van 1 januari tot en met 30 november in het laatste jaar van de eerste bestuursperiode van een district van een nieuwe gemeente, voor de berekening van de uittredingsvergoeding beschouwd als een gepresteerd jaar.”.

**Art. 113.** Aan artikel 524, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021, wordt de zinsnede “, met dien verstande dat het woord “aangeduid” wordt gelezen als “benoemd”, de zinsnede “artikel 58” wordt gelezen als “artikel 524/1” en de woorden “eedafliegging van de aangewezen-burgemeester tijdens de gemeenteraad” worden gelezen als “nieuwe benoeming” toegevoegd.

**Art. 114.** In artikel 524/1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2021, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Met behoud van de toepassing van de nationaliteitsvereiste, vermeld in artikel 13 van de Nieuwe Gemeentewet, wordt de burgemeester in de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, door de Vlaamse Regering benoemd uit de verkozenen voor de gemeenteraad. De voormelde verkozenen kunnen daarvoor kandidaten voordragen voor wie een gedagtekende akte van voordracht van burgemeester die voldoet aan al de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in het tweede lid, wordt voorgelegd aan de provinciegouverneur. De Vlaamse Regering stelt het model van de akte van voordracht van burgemeester vast en de wijze waarop dat model ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de akte van voordracht van burgemeester wordt ingediend bij de algemeen directeur.

Een ontvankelijke akte van voordracht van burgemeester voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze draagt een gemeenteraadslid voor dat de Belgische nationaliteit heeft;
- 2° ze is gedaan op de modelakte die de Vlaamse Regering krachtens het eerste lid vaststelt en die op de dag van de verkiezingen door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid met de datumstempel van die dag ter beschikking is gesteld;
- 3° ze is ondertekend door meer dan de helft van de verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen deelnamen;
- 4° ze is ondertekend door de meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat-burgemeester zijn verkozen. Als

- de lijst waarop de naam van de kandidaat-burgemeester voorkomt maar twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 5° ze is bezorgd aan de provinciegouverneur.

Niemand kan meer dan één akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van het voormelde verbod wordt bestraft conform artikel 7, §2.

De akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van de kandidaat-burgemeester vermelden. In dat geval kan op de akte van voordracht de naam vermeld worden van een of meer personen die worden voorgedragen om hem op te volgen voor de resterende duurtijd van het mandaat. In voorkomend geval is de burgemeester van rechtswege ontslagnemend als de einddatum van het mandaat is bereikt. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte van voordracht, of als de persoon die in de akte van voordracht is vermeld als de persoon die de burgemeester opvolgt, zijn mandaat niet opneemt, wordt de voordracht van de eerstvolgende opvolger, vermeld in de akte van voordracht, vervroegd. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen of als er geen opvolger is vermeld, wordt tot vervanging overgegaan conform artikel 62. Als de voordracht geen einddatum vermeldt, wordt, in voorkomend geval, de vermelding van een of meer opvolgers als onbestaand beschouwd.

De Vlaamse Regering gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is conform het tweede lid.

De Vlaamse Regering kan altijd om een nieuwe voordracht verzoeken.”;

- 2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt tussen het woord “van” en de zinsnede “artikel 13” de zinsnede “de nationaliteitsvereiste, vermeld in” ingevoegd;
- 3° in paragraaf 3, eerste lid, wordt de zinsnede “, derde lid,” opgeheven.

**Art. 115.** In artikel 524/2, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 16 juli 2021, wordt het woord “derde” vervangen door het woord “vierde”.

#### Hoofdstuk 5. Inwerkingtreding

**Art. 116.** Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2024, met uitzondering van de bepalingen waarvan de datum van inwerkingtreding in het tweede tot en met het vierde lid bepaald wordt.

De volgende bepalingen treden in werking op 13 september 2024:

- 1° artikel 31, 3°;
- 2° artikel 35, 3°;
- 3° artikel 39, 2°;
- 4° artikel 40, 2° en 3°;
- 5° artikel 41, 1° en 3°;
- 6° artikel 108, 2°.

De volgende artikelen treden, met het oog op de algehele vernieuwing van de bestuursorganen in december 2024 na de verkiezingen die georganiseerd worden op 13 oktober 2024, in werking op 13 oktober 2024:

- 1° artikel 89;
- 2° artikel 90;
- 3° artikel 92;
- 4° artikel 93;
- 5° artikel 94;
- 6° artikel 95;

- 7° artikel 96;
- 8° artikel 97;
- 9° artikel 98;
- 10° artikel 99;
- 11° artikel 100;
- 12° artikel 105;
- 13° artikel 111;
- 14° artikel 113;
- 15° artikel 114;
- 16° artikel 115.

De volgende artikelen treden, met het oog op de installatievergadering in december 2024, in werking op 1 december 2024:

- 1° artikel 91;
- 2° artikel 101;
- 3° artikel 102;
- 4° artikel 103;
- 5° artikel 104;
- 6° artikel 106;
- 7° artikel 110.